# Αλληλεγγύη στους φυλακισμένους Λευκορώσους αναρχικούς

Από τους αναρχικούς παγκοσμίως

**Καταστολή ενάντια στους αναρχικούς στη Λευκορωσία**

**– Έκκληση για διεθνή αλληλεγγύη**

Διώξεις εναντίον αναρχικών στη Λευκορωσία!

Χρειαζόμαστε Αλληλεγγύη!

ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΔΙΑΔΩΣΤΕ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.

Στις 12 Αυγούστου, οι αναρχικοί Alexander Frantskevich και Akihiro Khanada συνελήφθησαν στη Λευκορωσία. Ο Frantskevich είναι πρώην πολιτικός κρατούμενος, το 2010-2013 φυλακίστηκε με την κατηγορία των επιθέσεων σε κυβερνητικές εγκαταστάσεις. Η αστυνομία τον αποκαλεί «ηγέτη της πιο ριζοσπαστικής ομάδας αναρχικών της συλλογικότητας « Επαναστατική Δράση.»

του παρόντος ο Αλεξαντρ κατηγορείται για την οργάνωση μαζικών ταραχών ( με ποινή από 5 έως 15 χρόνια φυλακή). Είναι άγνωστος ο λόγος για τον οποίο κατηγορείται ο δεύτερος κρατούμενος, ο Akihiro Hanada.

> *αναρχικοί ήδη εδώ και πολύ καιρό είναι η πιο ριζοσπαστική και μια από τις πιο οργανωμένες δυνάμεις που αντιτίθενται στο καθεστώς του Αλεξάντερ Λουκασένκο. Συμμετέχουν ενεργά σε όλες τις μαζικές διαμαρτυρίες Λευκορώσων ενάντια στη δικτατορία και πάντα υπήρξαν αντικείμενο δίωξης από τις αρχές.*

Τώρα, με την έναρξη πρωτοφανών διαμαρτυριών στη Λευκορωσία, οι αρχές ανησυχούν για τη δημοτικότητα των αναρχικών και

αρχίζουν έναν νέο γύρο καταστολής. Τα κρατικά τηλεοπτικά κανάλια κατηγορούν άμεσα τους Ρώσους και τους Λευκορώσους αναρχικούς για «συντονισμό των ταραχών» και ο Φράντσκβιτς και το Ακιχίρο, προφανώς είναι κατάλληλοι υποψήφιοι για το ρόλο των «διοργανωτών διαδηλώσεων». Τώρα οι σύντροφοί μας αντιμετωπίζουν μακρά φυλάκιση για την καταπολέμηση της δικτατορίας και σας καλούμε όλους να μην μείνετε αδιάφοροι. Διοργανώστε δράσεις αλληλεγγύης, ζητήστε την απελευθέρωση του Frantskevich, του Akihiro και όλων των κρατουμένων, μεταφράστε και διαδώστε αυτήν την έκκληση σε όλες τις γλώσσες του κόσμου. Η Λευκορωσία είναι μια χώρα πολύ ευαίσθητη στην παγκόσμια πίεση. >**Προκαλώντας όσο το δυνατόν περισσότερη προσοχή στην υπόθεση εναντίον των αναρχικών, μπορούμε να συμβάλουμε στη θετική της έκβαση.**

Σας υπενθυμίζουμε επίσης ότι ο αναρχικός Nikita Yemelyanov εξακολουθεί να κρατείται στη Λευκορωσία, καταδικάστηκε σε τέσσερα χρόνια φυλάκισης για συμβολικές επιθέσεις σε κτίρια δικαστηρίων και μία πτέρυγα απομόνωσης στο Μινσκ.

Μπορείτε να στείλετε αναφορές σχετικά με τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν στους συντρόφους στη Λευκορωσία του “Revolutionary Action” έως το Revolutionaruaction@netup.net

>Ή μπορείτε να μας στείλετε νέα για τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν

Mail media_ns @riseup.net

Telegram bot: @Anarchotheory_bot

Αναδημοσίευση
https://anarchistnews.org/content/repression-against-anarchists-belarus?fbclid=IwAR2d9cQXtuVB6nPg0ddNiFSxgUBYmUWSYtlyrz7-TOFbuxJd1-k0q2DSKiA

Μετάφραση

ΕΓΧΡΩΜΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

# Οι Αναρχικοί στην πρωτοπορία των κοινωνικών διαδηλώσεων στη Λευκορωσία

**Αυτο το άρθρο που δημοσιεύτηκε στο Belarus Digest, μια συστημική mainstream ιστοσελίδα, περιγράφει με αρκετά στοιχεία την πρόσφατη ιστορία του αναρχικού κινήματος και το ρόλο του στις ταραχές που πλέον έχουν πάρει τη μορφή εξέγερσης, στη Λευκορωσία. Το καθεστώς του Αλεξαντρ Λουκασένκο με ρίζες στο σοβιετικό κρατικό μηχανισμό αντιμετωπίζει όχι μόνο τη διεθνή πίεση αλλά κυρίως ένα γνήσιο κίνημα "από τα κάτω", ιδιαίτερα μαχητικό. Αφορμή για τη γενίκευση των συγκρούσεων και τη ριζοσπαστικοποίηση των Λευκορώσων με το κίνημα των "κοινωνικών παρασίτων" ήταν ένα σοβιετικής έμπνευσης μέτρο που αποπειράθηκε να εφαρμόσει. Στη Σοβιετική Ένωση ήταν γνωστός ο νόμος περί κοινωνικού παρασιτισμού και αφορούσε καθένα που δεν μπορούσε να παρουσιάσει αποδείξεις πως εργαζόταν σε κάποια θέση της παραγωγής, των υπηρεσιών κλπ. Με αυτό το μέτρο όσοι-ες επιχειρούσαν να ζήσουν στο περιθώριο κινδύνευαν το λιγότερο με εξορία στη Σιβηρία. Ο Λουκασένκο και οι αρχές ασφαλείας σε μία προσπάθεια που τους γύρισε μπούμερανγκ, προσπάθησαν να επιβάλουν ένα αντίστοιχο διάταγμα "περί κοινωνικού παρασιτισμού" με ποινή ένα εξοντωτικό χρηματικό πρόστιμο για τα δεδομένα της χώρας. Φυσικά ο λόγος ήταν για να καταστείλουν τις διαμαρτυρίες, τις διαδηλώσεις και κάθε μορφή κοινωνικής αντίδρασης. Το αποτέλεσμα ,όμως, ήταν να οδηγήσει σε όξυνση της κρίσης και σε μία καθαρά συγκρουσιακή αντιπαράθεση της κρατικής μηχανής με την κοινωνία. Στο κείμενο που ακολουθεί παρουσιάζεται ένα σύντομο ιστορικό τόσο της πρόσφατης δραστηριότητας των αναρχικών στη Λευκορωσία όσο και των γεγονότων που οδήγησαν στη γενίκευση της εξέγερσης. (ΣτΜ)**

**Οι Αναρχικοί στην πρωτοπορία των κοινωνικών διαδηλώσεων στη Λευκορωσία**

Στις 15 Μαρτίου, οι αρχές της Λευκορωσίας συνέλαβαν δεκάδες πολίτες που διαμαρτύρονταν για το διάταγμα κοινωνικού παρασιτισμού. Οι αναρχικοί ήταν ένα από τα πιο αξιοσημείωτα κινήματα στις διαδηλώσεις στο Μπρεστ και στο Μινσκ, προκαλώντας άμεση αντίδραση από την αστυνομία.

Οι αναρχικοί στη Λευκορωσία, οι οποίοι έχουν μακρά ιστορία, τείνουν να συμμετέχουν μόνο σε συγκεκριμένες πολιτικές εκδηλώσεις. Η δημιουργικότητά και το βαθμός ενσωμάτωσης στο σύνολο των διαδηλωτών κατά τις τελευταίες δύο εβδομάδες τους διέκριναν από άλλες ομάδες.

Το καθεστώς έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για να μειώσει την επιρροή οποιασδήποτε ανεξέλεγκτης ομάδας αντιφρονούντων, συμπεριλαμβανομένων των αναρχικών. Η Ημέρα της Ανεξαρτησίας στις 25 Μαρτίου θα δείξει εάν το αναρχικό κίνημα στη Λευκορωσία είναι έτοιμο για κοινωνική και πολιτική διαμαρτυρία ή εάν θα συνεχίσει να λειτουργεί κυρίως υπόγεια.

## Το αναρχικό κίνημα στη Λευκορωσία

Ο Λευκορωσικός αναρχισμός έχει μακρά ιστορία, που χρονολογείται από το 1905-1907 όταν εμφανίστηκαν αναρχικά κινήματα στο Σμάρχον, στην Κούνα, στη Χρόντνα και στο Μινσκ. Στη σοβιετική περίοδο, οι αναρχικοί επικέντρωσαν τις προσπάθειές τους στην αντίσταση ενάντια στην ανώτερη τάξη. Το 1992, οι Λευκορωσικοί αναρχικοί δημιούργησαν την «Ομοσπονδία Αναρχικών Λευκορωσίας». Ωστόσο, σύντομα εξαφανίστηκε λόγω προβλημάτων συντονισμού. Το 1999 οι αναρχικοί δημοσίευσαν την πρώτη τους εφημερίδα, το Navinki (ΣτΜ. Νεωτερισμοί), αλλά την έκλεισε η κυβέρνηση τέσσερα χρόνια αργότερα.

Στη δεκαετία του 2000 ο αναρχικός ακτιβισμός περιορίστηκε λόγω της συνεχιζόμενης αντιπαράθεσης με την κυβέρνηση. Το 2003, οι αναρχικοί δημιούργησαν μια ομάδα που ονομάζεται «Επαναστατικό Κίνημα», η οποία, ωστόσο, απέτυχε να ενώσει τους Λευκορώσους αναρχικούς κάτω από την ίδια ομπρέλα. Η καταστολή εναντίον των αναρχικών δημιούργησε επιπλέον εμπόδια στη δραστηριότητά τους.

Πολιτικοί κρατούμενοι όπως οι αναρχικοί Ihar Alinevich, Mikalai Dziadok και Aliaksandr Franskevich πέρασαν πέντε χρόνια στη φυλακή επειδή πυρπόλησαν ένα όχημα στην αυλή της Ρωσικής Πρεσβείας και έριξαν καπνογόνα στο κτίριο του Υπουργείου Άμυνας.

Υπάρχουν πολλές σημαντικές ομάδες αναρχικών, όπως η Πράμιεν (Δεσμός) και η Επαναστατική Δράση, αλλά οι περισσότερες από αυτές είναι τοπικές και κάπως κακόφημες. Οι δραστηριότητές τους παραμένουν κρυφές και εξαιρετικά συνωμοτικές και η συμμετοχή τους είναι αρκετά περιθωριακή. Το αναρχικό κίνημα τα τελευταία χρόνια έγινε πιο ορατό λόγω της συμμετοχής του σε συγκεκριμένες εκδηλώσεις, όπως το Charnobylski Shliah (κίνημα για το Τσέρνομπιλ) ή σε διαδηλώσεις μικρής κλίμακας. Το 2015, οι αναρχικοί στο Μινσκ διαδήλωσαν εναντίον στην αστυνομική και Καγκεμπίτικη (KGB) βαρβαρότητα μετά από μια συναυλία ροκ στο κλαμπ «Πειρατές».

Οι Λευκορώσοι αναρχικοί κατακρίνουν όχι μόνο την κυβέρνηση αλλά και την αντιπολίτευση για την επιθυμία τους για εξουσία και χρήμα. Ταυτόχρονα, μερικές φορές τείνουν να υποστηρίζουν δημοκρατικές ιδέες της αντιπολίτευσης συμμετέχοντας σε κοινωνικές διαμαρτυρίες. Κατά τη διάρκεια των διαμαρτυριών για το «αντιπαρασιτικό διάταγμα», οι αναρχικοί διακρίθηκαν για την κοινωνική ενσωμάτωση τους και τα μηνύματα κοινωνικού προσανατολισμού, όπως «Η κυβέρνηση ληστεύει τους ανθρώπους ή « Οι αξιωματούχοι είναι το κύριο κοινωνικό παράσιτο ».

Σε συνέντευξή του στο Kyky.org, ο αναρχικός Ντζμίτρι Παλίνκα δήλωσε: «Οι άνθρωποι υποστηρίζουν ενεργά τα συνθήματά μας επειδή ήταν κοινωνικά και θεματικά. Οι άνθρωποι έχουν όλο και λιγότερη εμπιστοσύνη, τόσο στις αρχές όσο και στους ηγέτες της αντιπολίτευσης. Αυτό, προφανώς, μας κάνει ευτυχισμένους ».

## Ενοποιώντας τις διαμαρτυρίες

Οι αναρχικοί έγιναν μια από τις πιο ενεργές ομάδες που στον αγώνα ενάντια στο διάταγμα περί «κοινωνικών παράσιτων» στην

πορεία των θυμωμένων Λευκορώσων (http://belarusdigest.com/story/can-anger-sustain-belarusian-protests-29156) που απαιτούσε την κατάργηση του διατάγματος, το οποίο υποχρεώνει τους άνεργους πολίτες να καταβάλλουν ετήσιο φόρο 220 ευρώ. Κατά τη διάρκεια πρόσφατων διαμαρτυριών, οι αναρχικοί εμφανίστηκαν ακριβώς μπροστά στο πλήθος και ενθάρρυναν τους διαδηλωτές να διατηρήσουν το πνεύμα διαμαρτυρίας.

Το Μπρεστ έχει γίνει ένα καυτό σημείο για διαμαρτυρίες «κατά του διατάγματος». Η διαδήλωση στις 5 Μαρτίου συγκέντρωσε 1.000 έως 2.000 άτομα. Οι αναρχικοί κατέλαβαν ηγετικές θέσεις στα μπλοκ των διαδηλώσεων. Αν και κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων οι αρχές δεν χρησιμοποίησαν βία, στη συνέχεια οι διαδηλωτές ξέσπασαν σε βίαιες ενέργειες.

Οι αρχές κατέβασαν ιστοσελίδες, όπως η revbel.org ή ομαδικές στο VK.com, μια δημοφιλή πλατφόρμα των κοινωνικών δικτύων. Δεκάδες αναρχικοί ανέφεραν ότι ξυλοκοπήθηκαν, κρατήθηκαν ή καταδικάστηκαν σε βραχυπρόθεσμη κράτηση μετά τις διαδηλώσεις στις 15 Μαρτίου.

> *Αυτή ήταν η πρώτη φορά μετά μια μακρά περίοδο που τόσοι πολλοί Λευκορώσοι αναρχικοί συμμετείχαν σε κοινωνικές διαμαρτυρίες. Οι αρχές στοχεύουν στη μείωση της δημόσιας διαμαρτυρίας, σταματώντας μια κύρια πηγή μηνυμάτων διαμαρτυρίας – τους αναρχικούς. Ταυτόχρονα, οι αντιπολιτευτικές δυνάμεις ενδέχεται να χρησιμοποιούν αναρχικούς για να αυξήσουν την υποστήριξή τους καθώς και τις πιθανότητες αλλαγής του καθεστώτος.*

## Οι αναρχικοί οι αποδιοπομπαίοι τράγοι του κράτους;

Οι Λευκορωσοί αναρχικοί έχουν τραβήξει την προσοχή του κοινού μόνο σε ειδικές περιπτώσεις που σχετίζονται με αντικυβερνητικές διαδηλώσεις ή λόγω συγκεκριμένων δράσεων μικρής κλίμακας, όπως τα γκράφιτι κριτικής στο καθεστώς. Ωστόσο, τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο κατά τη διάρκεια των

διαμαρτυριών των «κοινωνικών παρασίτων» φάνηκαν να είναι οργανωμένοι και προσέλκυσαν την προσοχή τόσο των πολιτών όσο και της αστυνομίας.

Το καθεστώς προσπαθεί να δυσφημίσει τους αναρχικούς και τους βλέπει ως απειλή. Στις 6 Μαρτίου, η εθνική τηλεόραση της Λευκορωσίας έβγαλε στον αέρα ένα πρόγραμμα που συνέκρινε τα σύμβολα και τις ιδέες του αναρχισμού με εκείνα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων στην πρώην Γιουγκοσλαβία και το Ουκρανικό Μαϊντάν, το οποίο «οδήγησε στον πόλεμο». Σήμερα, για να διατηρήσουν μια ατμόσφαιρα φόβου, οι αρχές καταστέλλουν με σκληρότερα σε σχέση με την αντιπολίτευση, σε αντίθεση με προηγούμενες διαμαρτυρίες. Το κράτος κρατά στη φυλακή τους αναρχικούς που φαίνονται ισχυροί, ενωμένοι και ηγετικοί.

> *Σύμφωνα με τον αναρχικό Stas Pachobut σε συνέντευξη του ραδιοφώνου Radyjo Svaboda, οι μυστικές υπηρεσίες έχουν αναπτύξει ένα σύστημα ικανό να περιορίσει τα πολιτικά κινήματα. Και όμως δεν λειτουργεί με το αναρχικό κίνημα. Επομένως, ήταν αδύνατο να σταματήσουν τους αναρχικούς κατά τη διάρκεια των κοινωνικών διαδηλώσεων ενάντια στο «διάταγμα περί κοινωνικού παρασιτισμού».*

Παρόλο που ο φόρος κοινωνικών παρασίτων αναβλήθηκε, οι αρχές ενδέχεται να προετοιμάζουν την πολιτική αρένα πριν από την Ημέρα της Ανεξαρτησίας και τις μεγάλες διαμαρτυρίες κατά του διατάγματος, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν στις 25 Μαρτίου. Στις 11 Μαρτίου, οι αρχές καταδίκασαν τους αντιπολιτευόμενους ηγέτες Anatoĺ Liabiedźka, Juryj Hubarevič, Vital Rymašeŭski και Volha Kavalkova σε 15 ημέρες κράτηση. Την επόμενη μέρα, η αστυνομία συνέλαβε τον πολιτικό Paviel Seviaryniec και πέντε ανεξάρτητους δημοσιογράφους.

Οι αναρχικοί έχουν αποδείξει ότι είναι καλά οργανωμένοι και, ταυτόχρονα, δεν ελέγχονται από κυβερνητικές δομές, δεδομένου ότι δεν έχουν νομικό καθεστώς και σπάνια ενεργούν δημόσια. Το καθεστώς αντλεί μια αναλογία μεταξύ των αναρχικών και των

οπαδών ποδοσφαίρου στην Ουκρανία που αντιστάθηκαν έντονα στην κυβέρνηση κατά τη διάρκεια του Μαϊντάν. Οι πρόσφατες αυστηρές τιμωρίες έξι οπαδών ποδοσφαίρου, οι οποίοι καταδικάστηκαν σε 4-12 χρόνια στις 10 Μαρτίου, είναι απόδειξη αυτής της στάσης.

Οι διαδηλώσεις στις 25 Μαρτίου θα αποτελέσουν μια δοκιμασία για το αναρχικό κίνημα και θα φανεί εάν είναι σε θέση να γίνουν ένας ισχυρός πόλος κοινωνικής διαμαρτυρίας. Διαφορετικά, η αναρχική δραστηριότητα θα μπορούσε να ξαναπεράσει στην παρανομία μέχρι την επόμενη ευκαιρία που θα τους ωθήσει να εμφανιστούν στην πολιτική αρένα.

Alesia Rudnik

Η Alesia Rudnik είναι αναλυτής στο Ostrogorski Center και φοιτητής MA (μεταπτυχιακό) στο Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης.

Εισαγωγή-Μετάφραση : Θεόφιλος Βανδώρος.

Σύνδεσμος : από το BelarusDigest

https://belarusdigest.com/story/anarchists-the-avangarde-of-social-protests-in-belarus/?fbclid=IwAR0Ck5zhuKpLhlnsEx1dmQ6cKfMJ57O1vZJQgFum07Mdgeiyg0gwyh_FX2Y&_utl_t=fb

---

# Το Λυκόφως του Κοινωνικού

***Γράφει ο Παναγιώτης Μαυρέλης***

Η Κατάσταση Πολιορκίας και τα διατάγματα του εγκλεισμού είναι η ουρανομήκης ιαχή του παγκοσμιοποιημένου Κεφαλαίου. Η κοσμογονία του 21ου αιώνα.  Το τέλος της κοινωνίας του ανθρώπου. Η «κοινωνική αποστασιοποίηση» δεν είναι τίποτα άλλο παρά ευφημισμός. Το απέραντο πλανητικό lockdown είναι ο

επιταχυντής του μεγάλου μετασχηματισμού. Η κοινωνική ζωή απαγορεύτηκε, αλλά το τεράστιο κοινωνικό εργοστάσιο στέκει στο βάθρο του. Πάνω στην έρημο του Κεφαλαίου. Τη κοινωνική έρημος που έσπειρε.

Δεν ξέρουμε αν κάθε φορά, η Ιστορία επαναλαμβάνεται σαν φάρσα ή σαν τραγωδία. Τα πράγματα όμως σήμερα είναι τραγικά, όπως ήταν και παλιότερα. Η λεγόμενη «πρωταρχική συσσώρευση», οι «περιφράξεις», ο χωρισμός των παραγωγών από τα μέσα παραγωγής, ο διωγμός των αγροτικών πληθυσμών από την γη τους ίσως δεν είναι το «προπατορικό αμάρτημα», αλλά ο μόνος τρόπος που το Κεφάλαιο κινεί την Ιστορία. Η βία, ο εξαναγκασμός, η αποστέρηση.

Με την εισβολή του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής στις ζωές των ανθρώπων και τις περιφράξεις των κοινών γαιών (common land), οι άνθρωποι της υπαίθρου αποστερήθηκαν τα μέσα για την επιβίωσή τους, εγκατέλειψαν την γη τους και συγκεντρώθηκαν στα αναδυόμενα αστικά κέντρα για να δουλέψουν σαν μισθωτοί εργάτες στη βιομηχανία. Πολλοί δεν αφομοιώθηκαν στον νέο βιομηχανικό κόσμο. Στη μακρά διαδικασία «πρωταρχικής συσσώρευσης», το «προγραμμένο αυτό προλεταριάτο» αντιμετώπισε τη φυλακή, τα βασανιστήρια, το θάνατο. Με βία και τον εξαναγκασμό γεννήθηκε η κοινωνία του Κεφαλαίου.

Στις αρχές του 19ου αιώνα άνθισε η αγριότερη εξέγερση ενάντια στις μηχανές του Κεφαλαίου. Ένα κίνημα βραχύβιο που συντάραξε με την έντασή του τη βιομηχανική Αγγλία. Η πρώτη  Βιομηχανική Επανάσταση, η εισαγωγή νέων τεχνολογιών στη παραγωγή έστρεψε τους τεχνίτες που έχαναν τη δουλεία τους,  ενάντια στις μηχανές που τους αντικαθιστούσαν. Ο εξέγερσή και η σφαγή των Λουδιτών, παρά την εχθρότητα των συγκαιρινών τους και τη χλεύη των κατοπινών, στέκουν για να θυμίζουν πως η κραυγή τους είχε έρθει από το μέλλον.

## Περιφράξεις και θυσίες

Θα ήταν ανακουφιστικό να υποθέσουμε ότι στην αυγή της 4ης

Βιομηχανικής Επανάστασης δεν έχουν απομείνει κοινά για να περιφραχθούν και απόκληροι για να θυσιαστούν. Όμως, ας μην τρέφουμε αυταπάτες, αυτό ακριβώς συμβαίνει σήμερα. Περίφραξη του τελευταίου κοινού που απέμεινε στον άνθρωπο. Του Κοινού των Κοινών. Της Κοινότητας των ανθρώπων. Σε κάθε γωνιά του πλανήτη αυτό που συντελείται είναι η «περίφραξη της κοινωνίας». Ο αποχωρισμός του ανθρώπου από τις μορφές του κοινωνικού. Η αποστέρηση των τόπων του συλλογικού. Ένας τόπος μόνο για χωροφύλακες και υγειονομικά αποσπάσματα. Ένας μη τόπος. Μια δυσ – τοπία

Η ιστορία του ανθρώπου είναι η ιστορία των κοινωνικών μετασχηματισμών. Σήμερα όμως, το Κεφάλαιο δεν αναδιαρθρώνει απλά τη κοινωνική δομή, την εξαϋλώνει. Αυτό που διαπιστώνει κάποιος περπατώντας στους άδειους δρόμους των πόλεων δεν είναι παρά μια έρημος. Μια κοινωνική έρημος. Η έρημος του πραγματικού.

Η Σιδηρά Κυρία το είχε διακηρύξει από την δεκαετία του ‘80: «δεν υπάρχει κοινωνία, μόνο άτομα». Τώρα αρκεί κάποιος να βγει στο μπαλκόνι του για να το διαπιστώσει. Έξω από τους χώρους της απομόνωσης δεν είναι η πόλη. Πέρα από το κατώφλι των σπιτιών δεν είναι η γειτονιά. Είναι μια «περίφραχτη κοινωνία», ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης.

Η 4η Βιομηχανική Επανάσταση συνίσταται σε αυτό ακριβώς. Την απαλλοτρίωση της κοινωνίας και την από-ανθρωποποίηση του ανθρώπου. Τα Big Data και η Τεχνητή Νοημοσύνη μας εισάγουν στον 21ο αιώνα, το Νέο Μεσαίωνα. Προαναγγέλλουν τον ενταφιασμό του ανθρώπου. Τον θρίαμβο της μηχανής, της νεκρής εργασίας. Στο εξής, ψηφιακός κόσμος θα είναι ο πραγματικός κόσμος. Ο ψηφιακός άνθρωπος θα είναι ο πραγματικός άνθρωπος. Εργασία από το σπίτι, κοινωνικές σχέσεις με τηλεδιάσκεψη και σεξ με live-streaming. Ένας τεχνολογικός ζουρλομανδύας. Ένας κόσμος απόκοσμος, υπό το άγρυπνο βλέμμα του Μεγάλου Αδελφού. Αυτό είναι το μέλλον που κηρύσσουν οι αρχιερείς της τεχνολογικής εσχατολογίας. Μια δυστοπία, όπου δεν υπάρχει τόπος για τον άνθρωπο, παρά μόνο για ψηφιακούς υπηκόους. Αυτός είναι ο νέος

κόσμος  που αναδύεται από την κοινωνική έρημο.

Η τεχνολογία δεν απελευθερώνει. Είναι ένα παιχνίδι με σημαδεμένη τράπουλα. Μια θανάσιμη παγίδα για την ελευθερία του ανθρώπου. Μια πλάνη που μας έριξαν οι νεωτερικές ιδεολογίες. Η παραγωγική χίμαιρα δεν οδηγεί στο «βασίλειο της ελευθερίας» αλλά στα βάραθρα της υποδούλωσης.

Ζούμε το τέλος του ιστορικού κύκλου. Τα πράγματα εξωθούνται στις έσχατες συνέπειές τους.  Η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων έφτασε στο απόγειό της. Η νεκρή εργασία κατασπάραξε τη ζωντανή, η μηχανή καταβρόχθισε τον άνθρωπο. Η εικονική πραγματικότητα απέκρυψε τη πραγματική ζωή. Το Κεφάλαιο δεν γεννά πια τους νεκροθάφτες του. Ο επιστημονικός σοσιαλισμός τα έκανε μαντάρα. Η πρωταρχική συσσώρευση τώρα ολοκληρώνεται.

Δεν μπορούμε να κατηγορήσουμε τον Μαρξ ότι δεν είδε την εξέλιξη αυτή. Ούτε όμως μπορούμε να του συγχωρήσουμε την αθεράπευτη λατρεία του για την «επανάσταση» της μηχανής, για την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων. Για τον εγκλωβισμό των απελευθερωτικών εγχειρημάτων στη φενάκη της τεχνικής και της προόδου. Τελικά, το ανώτερο στάδιο ανάπτυξης του καπιταλισμού είναι ο «σοσιαλισμός με κινέζικα χαρακτηριστικά». Ο Μαρξ τυφλώθηκε από την λάμψη της καπιταλιστικής ανάπτυξης. Οι Λουδίτες δικαιώνονται. Τώρα πια, η προοπτική έχει αντιστραφεί. Για την ελευθερία του ανθρώπου πρέπει να βαδίσουμε ενάντια στην Ιστορία.

*** Ο Παναγιώτης Μαυρέλης είναι Κοινωνιολόγος**

πηγή: in.gr

# Δελτίο Τύπου: Διεθνές συνέδριο για την Επανάσταση του 1821

*Δημοσιεύουμε το δελτίο τύπου του επερχόμενου συνεδρίου για τα 200 χρόνια της Επανάστασης, το οποίο φιλοδοξεί να προσφέρει μία οπτική "από τα κάτω" σε σχέση με ένα από τα κορυφαία αυτά γεγονότα των αρχών του 19ου αιώνα. Ένα γεγονός που δεν γίνεται να περιορίζεται σε εθνοκεντρικές αφηγήσεις όπως αυτή που το ελληνικό κράτος ετοιμάζεται να μας προσφέρει. Η Βαβυλωνία θα στηρίξει με κάθε τρόπο αυτή την προσπάθεια.*

Ἐμεῖς ποῦ ἀληθεύουμε; Στην ἐπανάσταση.

Νίκος Καροῦζος

Η επανάσταση του 1821 αποτέλεσε μια ιστορική τομή στην ιστορία των επαναστάσεων. Είναι το πρώτο ρήγμα μέσα στο αντιεπαναστατικό περιβάλλον που διαμόρφωσε η ήττα του Ναπολέοντα στο Βατερλό και η κυριαρχία της Ιεράς Συμμαχίας. Ένα ρήγμα που θα κορυφωθεί μερικά χρόνια αργότερα, το 1848, με το επαναστατικό κύμα της Άνοιξης των Λαών. Αυτό το ρήγμα έγινε η θρυαλλίδα μιας διαδικασίας πολλαπλών εθνογένεσεων στην ανατολική Μεσόγειο, κατά την οποία διαμορφώθηκαν σταδιακά εθνικές ιδεολογίες και κρατικοί θεσμοί. Στη βάση των νέων καπιταλιστικών κοινωνικών σχέσεων, αλλά αντλώντας από προκαπιταλιστικές εθνοτικές αναφορές –πολλές από τις οποίες πήγαιναν πολύ πίσω στο χρόνο– συνενώθηκαν εθνοτικά, γλωσσικά, πολιτισμικά, γεωγραφικά και ταξικά θραύσματα, για να διαμορφώσουν τη νέα αυτή πραγματικότητα.

Στις μέρες μας είναι απαραίτητος όσο ποτέ ένας απολογισμός του ρόλου της επανάστασης αλλά και της ιστορικής διαδρομής του ελληνικού κράτους. Με αφορμή τα 200 χρόνια από το 21' έχουν ήδη ανακοινωθεί πολλά συνέδρια και εκδηλώσεις. Σε αυτά δεσπόζουν φιλελεύθερες, κοσμοπολιτικές και εθνικιστικές

προσεγγίσεις που, παρά τις ουσιώδεις διαφορές τους, αποτελούν απολογητικές ιδεολογίες σημερινών πολιτικών αποβλέψεων, με έμφαση στον ευρωπαϊσμό ή/και στον εθνικισμό. Απουσιάζουν ηχηρά κριτικές προσεγγίζεις που εστιάζουν στο υποκείμενο των επαναστατών: στις λαϊκές τάξεις, στον πολιτισμό τους, τους αγώνες τους, στις επιδιώξεις τους, στις προσδοκίες τους, στα ανολοκλήρωτα οράματά τους.

Δεν τρέφουμε, βέβαια, αυταπάτες. Ξέρουμε πως κάθε ιστορική ανάγνωση είναι πρώτα και κύρια δέσμια του παρόντος, τον θεωρητικών και ιδεολογικών προδιαμορφώσεων του μελετητή. Δεν πιστεύουμε πως καμία ιστορία δεν μπορεί να αρθρωθεί με όρους «επιστημονικής ουδετερότητας». Αφού ακόμα και μια κριτικά υποψιασμένη προσέγγιση προϋποθέτει a priori αξίες που δεσμεύουν τον ορίζοντα του ιστορικού βλέμματος. θέλοντας να τονίσουμε τις πολλές, διαφορετικές, αλλά και αντιφατικές πολλές φορές αλήθειες του 21, επιλέγουμε να μιλήσουμε όχι για την επανάσταση, αλλά για τις πολλαπλές, πληθυντικές «επαναστάσεις».

Στόχος μας είναι να αναδείξουμε εκείνες τις οπτικές που έχουν συστηματικά υποφωτιστεί από την επίσημη ιστορία. Να εστιάσουμε στην λαϊκή ιστορία της επανάστασης, στις επιδιώξεις των καταπιεσμένων λαών και μειονοτήτων, στις εθνοτικές και γλωσσικές ετερότητες που συγκρότησαν την επαναστατική πρώτη ύλη, στην οπτική της κοινωνικής ληστείας και του οπλισμένου περιθωρίου, στις ρευστές πολιτισμικές γεωγραφίες της βαλκανικής υπαίθρου και της οθωμανικής επικράτειας, στο λαϊκό πολιτισμό και στις εξωγενείς, περιηγητικές προσλήψεις του, στην διεθνιστική αλληλεγγύη, στους ταξικούς αγώνες εντός της επανάστασης, στις κεντρικές δομές του κράτους και στην διαπάλη τους με τους τοπικούς θεσμούς προεπαναστατικής αυτοκυβέρνησης, στα ανολοκλήρωτα επαναστατικά οράματα, στις θεσμικές και πολιτειακές καινοτομίες, στους επαναστατικούς μύθους που γέννησε και πυροδότησε το 1821.

θέλουμε να κατανοήσουμε την επανάσταση επανατοποθετώντας την μέσα στα πλαίσια της εποχής της, στα ιδιαίτερα

κοινωνικοπολιτικά τοπία της οθωμανικής επικράτειας, στις γειτνιάζουσες επαναστατικές εμπειρίες των βαλκανικών λαών, της Μικράς Ασίας και της Μεσογείου. Επιθυμούμε, έξω από μονοδιάστατες οπτικές, να αναλυθούν ταυτόχρονα τόσοι οι θεσμοί των παλαιών καθεστώτων, όσο και οι νέοι αναδυόμενοι εθνικισμοί, αλλά και η επέλαση της δυτικής αποικιοκρατίας.

Στις εποχή μας που από τη μία δεσπόζει η άκριτη εθνικιστική αναβίωση και από την άλλη ένας ιστορικός αναθεωρητισμός, που απαξιώνει γενικώς τις επαναστάσεις, αμφισβητώντας το δίκαιο του εξεγερμένου, είναι επιτακτικότερη από ποτέ μια πολυπρισματική, κριτική προσέγγιση. Μια οπτική που θα συνενώνει ιστορικά, κοινωνιολογικά, γλωσσολογικά, γεωγραφικά, οικονομικά, πολιτειολογικά, φιλοσοφικά κ.α. στοιχεία για να συνθέτει καλειδοσκοπικά τις πολυεπίπεδες αλήθειες του 21’, τις πολλαπλές αλήθειες των ίδιων των επαναστατών.

Προτείνουμε τη διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου, με ορίζοντα την Άνοιξη του 2021, με τη συμμετοχή ανθρώπων των κινημάτων, ερευνητών και πανεπιστημιακών από την Ελλάδα, την Τουρκία, τις βαλκανικές χώρες, την Ευρώπη και τον αραβικό κόσμο.

Υ.Γ. Ο τίτλος του Συνεδρίου, η Οργανωτική και Επιστημονική Επιτροπή καθώς και το κάλεσμα συμμετοχής θα ανακοινωθούν τις επόμενες ημέρες

---

# Ραούλ Ζιμπέκι: Ο κορωνοϊός βυθίζει την κυβέρνηση Μπολσονάρο

*Η εξάπλωση του COVID-19 στην Βραζιλία προκάλεσε έντονους τριγμούς στην κυβέρνηση Μπολσονάρο. Ο Ραούλ Ζιμπέκι στο παρόν*

*άρθρο που δημοσιεύτηκε κατά τις πρώτες ημέρες της Πανδημίας (24/3) σκιαγραφεί την πολιτική κατάσταση στην χώρα της Λατινικής Αμερικής. Έκτοτε σημειώθηκε ραγδαία εξάπλωση του ιού με πάνω από 60,000 κρούσματα και 4,000 νεκρούς την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές (28/4). Οι πολιτικές εξελίξεις είναι ίσως ακόμη πιο εντυπωσιακές με φήμες να κάνουν λόγο ακόμη και για εσωτερικό παραγκωνισμό του ακροδεξιού Προέδρου από την ηγεσία του στρατού.*

**Μετάφραση της Μαριλένας Ευσταθιάδη**

*Antipresidente* [1] τον βάφτισε η δημοσιογράφος Ελιάν Μπρουμ. Ίσως είναι ο καλύτερος ορισμός για τον Ζαΐρ Μπολσονάρο που βδομάδα με τη βδομάδα δεν παύει να λέει σεξιστικές ατάκες, να τσακώνεται με κάθε είδους πολιτικούς παράγοντες, ακόμη και να ανοίγει ένα πρωτοφανές μέτωπο εναντίον της Κίνας, τον κύριο εμπορικό συνεργάτη του.

Ενώ όλες οι χώρες της Νότιας Αμερικής έχουν λάβει λίγο πολύ δραστικά μέτρα, η αδράνεια και οι αντιφάσεις στις οποίες πέφτει καθημερινά ο Μπολσονάρο – ο οποίος αναφέρθηκε στον κορωνοϊό ως «γριπούλα» – προκάλεσαν εκνευρισμό στις μεσαίες τάξεις που τον έφεραν στην Κυβέρνηση, και που την τελευταία εβδομάδα εκφράστηκαν μέσω ηχηρών *cacerolazos* επί επτά συνεχόμενες ημέρες.[2]

«*Σε δέκα περιπτώσεις, ο Μπολσονάρο περιόρισε στο ελάχιστο την κρίση του κορωνοϊού*», επισημαίνει τίτλος της εφημερίδας *O Globo* – αυτής με τη μεγαλύτερη κυκλοφορία στη Βραζιλία – με εμφανώς εμπαικτικό τόνο προς τον πρόεδρο.

Αυτή η εφημερίδα υποστήριξε το πραξικόπημα του 1964, διατήρησε στενούς δεσμούς με όλες τις στρατιωτικές κυβερνήσεις και ήταν αντίθετη με την αριστερή κυβέρνηση του Λουίς Ινάσιο Λούλα Ντα Σίλβα. Γι’ αυτό, οι κριτικές της προς τον σημερινό πρόεδρο μπορούν να θεωρηθούν δείκτης για το τι πιστεύει ο συντηρητικός τομέας της κοινωνίας.

Ο Μπολσονάρο μπήκε σε κόντρα με τον Κυβερνήτη του Σάο Πάολο,

Ζοάο Ντόρια, της σοσιαλδημοκρατίας, τον οποίο αποκάλεσε «*παράφρονα*» και τον κατηγόρησε ότι «*προκαλεί τρόμο*» επειδή διέταξε καραντίνα στην πιο πυκνοκατοικημένη πολιτεία της χώρας, η οποία, μαζί με το Ρίο ντε Τζανέιρο συγκεντρώνει το 60% από τους 2000 που έχουν προσβληθεί στη χώρα.

Ο κυβερνήτης του Ρίο, τη δεύτερη πολυπληθέστερη πολιτεία στη Βραζιλία, ο συντηρητικός Γουίλσον Γουίτζελ, διαβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει συνομιλία με την κυβέρνηση εν μέσω μιας τόσο βαθιάς κρίσης: «*Η έλλειψη διαλόγου και λογικής είναι απαράδεκτη. Ποτέ δεν πίστευα ότι θα το βιώσω αυτό σε μια δημοκρατία*».

Σύμφωνα με τα *Ινστιτούτα Κοινής Γνώμης* (Κέντρα Κοινωνιολογικής Έρευνας), η δημοτικότητα του Μπολσονάρο καταρρέει, παρόλο που η επιδημία δεν έχει αρχίσει να αυξάνεται κατακόρυφα. Το Κέντρο Μαθηματικής Περιγραφής Λοιμωδών Νοσημάτων της Σχολής Τροπικής Ιατρικής του Λονδίνου (Centre for the Mathematical Modelling of Infectious Diseases, London School of Hygiene & Tropical Medicine), εκτιμά ότι η ανεπαρκής καταγραφή των προσβληθέντων στη Βραζιλία είναι τεράστια και ότι πρέπει να είναι έντεκα φορές περισσότεροι από τους 2.000 που εντοπίστηκαν μέχρι τη Δευτέρα 23 Μαρτίου.

Το χειρότερο είναι ότι το σύστημα υγείας δεν είναι σε θέση να φροντίσει τον πληθυσμό της Βραζιλίας ούτε και υπάρχουν διαθέσιμα τεστ για μια χώρα 210 εκατομμυρίων κατοίκων.

Μία από τις αποφάσεις του Μπολσονάρο, που αποδεικνύει τον αυτοσχεδιασμό και την έλλειψη λογικής, ήταν η πρόταση αναστολής των συμβάσεων εργασίας και συνεπώς των μισθών των εργαζομένων για τέσσερις μήνες. Αναγκάστηκε να υποχωρήσει μπροστά στη μαζική και ισχυρή αντίθεση από όλα τα κοινωνικά στρώματα.

Ο πρόεδρος δεν είναι μόνος σε αυτόν τον παραλογισμό που αντιτίθεται στις αποφάσεις των κυριότερων κυβερνήσεων του κόσμου, οι οποίες επιδιώκουν να προστατεύσουν το εισόδημα του

πληθυσμού. Ο ιδιοκτήτης της αλυσίδας καταστημάτων Havan, Λουσιάνο Χανγκ, φανατικός οπαδός του Μπολσονάρο, πρότεινε τη μείωση των μισθών, την αναστολή της ασφάλισης των ανέργων και την αναβολή των δημοτικών εκλογών του Οκτωβρίου.

Ένας άλλος οπαδός του, ο Τζούνιορ Ντούρσκι, ιδιοκτήτης της αλυσίδας εστιατορίων Μαντέρο, είπε στα μέσα δικτύωσης ότι ο εγκλεισμός θα έχει «*συνέπειες που θα είναι πολύ μεγαλύτερες από τους θανάτους των ανθρώπων λόγω κορωνοϊού*». Ένα μέρος της επιχειρηματικής κοινότητας και της εξουσίας ανησυχεί περισσότερο για τα κέρδη παρά για τη ζωή του πληθυσμού.

Σύμφωνα με ειδικούς, η Βραζιλία ακολουθεί μια πορεία μολύνσεων παρόμοια με εκείνη ορισμένων ευρωπαϊκών χωρών, ενώ ο Ατίλα Ιαμαρίνο, βιολόγος και διδάκτωρ μικροβιολογίας, επισημαίνει τη μεγαλύτερη ευπάθεια της Βραζιλίας: «*Η Κίνα, η Γαλλία, η Ισπανία, η Ιταλία, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Κορέα δεν έχουν φαβέλες.*»

«*Η ειρωνεία είναι ότι η ασθένεια έφτασε στη Βραζιλία από τους πλούσιους, αλλά θα εκραγεί ανάμεσα στους φτωχούς*», λέει ο Πάουλο Μπους, διευθυντής της μονάδας διεθνών σχέσεων στο Fiocruz, φημισμένου ερευνητικού κέντρου δημόσιας υγείας.

Οι κάτοικοι στις φαβέλες άρχισαν να λαμβάνουν προφυλάξεις, γνωρίζοντας πως δεν έχουν αρκετό νερό, οι υπηρεσίες υγείας βρίσκονται μακριά και πως η επισφάλεια των σπιτικών τους καθιστά σχεδόν αδύνατη την απομόνωση.

Στο Κομπλέξου ντου Αλεμάου (Complexo do Alemao), μια από τις μεγαλύτερες φαβέλες στο Ρίο, οι κάτοικοι δημιούργησαν ένα «Συμβούλιο για την Κρίση» κατά του κορωνοϊού. Ελλείψει κατευθυντήριων γραμμών από το κράτος, οι κάτοικοι επιδιώκουν να προωθήσουν μια καμπάνια για τη συγκέντρωση χρημάτων για να αγοράσουν νερό (μιας και πολλές κοινότητες δεν έχουν εδώ και μήνες), σαπούνι και οινόπνευμα σε τζελ.

Είναι προφανές ότι ο Μπολσονάρο και οι Βραζιλιάνοι εξτρεμιστές δεν καταλαβαίνουν τους υπόλοιπους Βραζιλιάνους και πολύ

λιγότερο ότι ο κόσμος έχει πλέον αλλάξει προς μια κατεύθυνση που τους ενοχλεί βαθιά. Πολλοί από τους Ευρωπαίους ευγνωμονούν τη βοήθεια της Κίνας, της Ρωσίας και της Κούβας, οι οποίες έστειλαν γιατρούς και υγειονομικό υλικό σε αρκετές χώρες που επλήγησαν από την επιδημία.

Η Κίνα είναι «*η μόνη χώρα που μπορεί να προμηθεύσει μάσκες στην Ευρώπη σε τέτοια ποσότητα*», δήλωσε ο Τσέχος υπουργός Εσωτερικών Γιάν Χάματσεκ. Οι Κινέζοι «*είναι οι μόνοι που μπορούν να μας βοηθήσουν*», δήλωσε ο Πρόεδρος της Σερβίας Αλεξάνταρ Βούτσιτς, ο οποίος χαρακτήρισε τον αρχηγό του κράτους, Σι Τζίνπινγκ, ως «*αδελφό*». Η Κίνα στέλνει προστατευτικό υλικό, που είναι σε έλλειψη στον κόσμο, σε πολλές χώρες, πράγμα που έχει συντελέσει μόνο στο να αυξήσει το κύρος της.

Σε αντίθεση με αυτήν την τάση, ένας από τους γιούς του Μπολσονάρο, ο βουλευτής Εντουάρντο, ένιωσε άνετος με το να προσβάλει την Κίνα, κατηγορώντας ότι η «δικτατορία» του Πεκίνου είναι υπεύθυνη για την πανδημία.

Ο Κινέζος πρέσβης στη Βραζιλία απάντησε απότομα, λέγοντας ότι ο γιος του προέδρου υποφέρει από «ψυχικό ιό». Ο Πρόεδρος Μπολσονάρο προσπάθησε να μιλήσει στον Σι Τζίνπινγκ, αλλά ο Σι Τζίνπινγκ αρχικά αρνήθηκε να τον ακούσει.

Αν και δεν απολογήθηκε, η κυβέρνηση γνωρίζει ότι δεν μπορεί να αντέξει την παραμικρή προστριβή με «το δράκο», καθώς είναι ο κύριος εμπορικός της συνεργάτης. Ενώ το Χρηματιστήριο του Σάο Πάολο έχασε σχεδόν το 50% της αξίας του από τα τέλη Ιανουαρίου, κάτι που δε γνωστοποιήθηκε σε άλλες χώρες, και η οικονομία παραμένει στάσιμη, μια κρίση με την Κίνα θα κατέληγε να βυθίσει τη χώρα σε μια βαθιά ύφεση.

Ο Μπολσονάρο δεν είναι μόνο ο *Αντί- Πρόεδρος* της Βραζιλίας, αλλά το παράδειγμα προς αποφυγή μιας ολόκληρης περιοχής που λαμβάνει δραστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Πηγή:https://mundo.sputniknews.com/firmas/202003241090888941-el-coronavirus-esta-hundiendo-al-gobierno-bolsonaro-/

**Σημειώσεις**

[1]Στο πρωτότυπο εμφανίζεται ο όρος “antipresidente”, με τον οποίο εννοείται ότι ο Μπολσονάρο συγκεντρώνει όλα τα αντίθετα χαρακτηριστικά από αυτά που θα έπρεπε να έχει ένας πρόεδρος. Μία ακριβής μετάφραση στα ελληνικά θα ήταν αντί – πρόεδρος.

[2] Τα cacerolazos είναι μια διαδεδομένη μορφή διαμαρτυρίας, κατά την οποία μια ομάδα ανθρώπων χτυπάει κατσαρόλες, τηγάνια και άλλα σκεύη με σκοπό να τραβήξει την προσοχή κάνοντας θόρυβο.

---

# Λουίς Σεπούλβεδα – “Η στερεμένη όαση”

**Επιμέλεια και Μετάφραση της Μαριλένας Ευσταθιάδη**

*Κάθε μέρα που ξημερώνει σε αυτήν την αποπνικτική συνθήκη του εγκλεισμού, μετράμε νέες απώλειες. Σήμερα, λοιπόν, η μέρα ξημέρωσε χωρίς τον Λουίς Σεπούλβεδα, τον μοναδικό και πολυγραφότατο Χιλιανό συγγραφέα που μας ταξίδευε τόσα χρόνια με τα μυθιστορήματα και τα διηγήματά του. Από τη Χιλή μέχρι το Αμβούργο, από τη φυλή των Σουάρ του Εκουαδόρ ως την επανάσταση των Σαντινίστας στη Νικαράγουα, από την εξορία του σε όλες τις χώρες της Λατινικής Αμερικής μέχρι την τελική εγκατάστασή του στη Χιχόν της Ισπανίας, η ζωή του Σεπούλβεδα ήταν ένα διαρκές ταξίδι, όπως είναι και η λογοτεχνία του. Περιπλανήσεις σε λιμάνια και μπορντέλα, ιστορίες με φακίρηδες, συνομιλίες με φαντάσματα, ιστορίες έρωτα, πρωταγωνιστικοί ρόλοι σε σαλιγκάρια, γάτες, γλάρους, φάλαινες, ιστορίες στις οποίες*

*πρωταγωνιστεί η φύση και ο άνθρωπος δεν έχει παρά τον ρόλο του καταστροφέα, κείμενα – καταγγελίες για το πραξικόπημα του Πινοτσέτ, ιστορίες από την εποχή που ανήκε στη φρουρά του Σαλβαδόρ Αλιέντε, παραμύθια για μικρούς και μεγάλους (από 8 έως 88 χρονών, όπως έγραφε και ο ίδιος), διαδρομές χιλιομέτρων με τρένα, καράβια, αυτοκίνητα, με τα πόδια κι όλα αυτά μέσα σε έναν συναρπαστικό και ασταμάτητο ρυθμό, που ταυτόχρονα αποπνέει τόση γαλήνη.*

*Πληροφορίες για τη ζωή του Λουίς Σεπούλβεδα, τη συμμετοχή του στο Κομμουνιστικό και το Σοσιαλιστικό Κόμμα, τη φυλάκισή του κατά τη δικτατορία του Πινοτσέτ, την εξορία του και τις περιπέτειές του σε όλη τη Λατινική Αμερική κι έπειτα στην Ευρώπη μπορεί εύκολα να βρει κανείς σε αμέτρητες πηγές. Αυτή τη μοναδική αίσθηση που σου αφήνουν οι διηγήσεις του, όμως, δεν μπορεί να μεταδοθεί από κανένα άρθρο και κανένα βιογραφικό σημείωμα. Δεν υπάρχει καλύτερη συντροφιά από τα διηγήματα του: "Αν δεν έχεις πού να κλάψεις", "Το λυχνάρι του Αλαντίν" ή του "Παταγονία Εξπρές", κανένας πιο τρυφερός τρόπος για να μάθουν μικροί και μεγάλοι να σέβονται και να αγαπούν το περιβάλλον από το να διαβάσουν την "Ιστορία του σαλιγκαριού που ανακάλυψε τη σημασία της βραδύτητας", τον "Γέρο που διάβαζε ιστορίες αγάπης" ή την "Ιστορία του γάτου που έμαθε σε ένα γλάρο να πετάει". Σε αυτό το σημείο οφείλουμε ένα μεγάλο "ευχαριστώ" στον Αχιλλέα Κυριακίδη, ο οποίος έχει μεταφράσει όλο το έργο του Χιλιανού συγγραφέα στα ελληνικά. Λέμε, λοιπόν, αντίο στο Λουίς Σεπούλβεδα παρακινώντας όλο τον κόσμο να ταξιδέψει και να ονειρευτεί διαβάζοντας το έργο του και παραθέτουμε το τελευταίο άρθρο που δημοσίευσε στη σελίδα "Le Monde Diplomatique" το Δεκέμβριο του 2019.*

**Η στερεμένη όαση**

Λίγες εβδομάδες πριν από το κοινωνικό ξέσπασμα που συγκλονίζει τη Χιλή σε όλο το μήκος και το πλάτος της, και που, καθώς γράφονται αυτές οι γραμμές, μετράει είκοσι θανάτους, χιλιάδες

τραυματίες, εκατοντάδες από αυτούς ακρωτηριασμένους, έχοντας χάσει το ένα μάτι τους, άγνωστο αριθμό κρατουμένων, πολύ σοβαρές αποδείξεις βασανιστηρίων, σεξουαλικών επιθέσεων και άλλων φρικαλεοτήτων διαπραγμένων από τους καραμπινιέρους και το στρατό, λίγο πριν από όλα αυτά, ο πρόεδρος της Χιλής Σεμπαστιάν Πινιέρα χαρακτήριζε τη χώρα ως μια «όαση» ειρήνης και ηρεμίας στη μέση μιας ηπείρου σε αναταραχή.

Αυτό που χαρακτήριζε τη Χιλιανή «Όαση», όμως, δεν ήταν η πληθωρική παρουσία φοινίκων και γλυκού νερού, αλλά μια φαινομενικά απαραβίαστη περίφραξη που την περίβαλλε. Οι Χιλιανοί βρίσκονταν μέσα στην όαση, και τα κάγκελα γύρω τους ήταν ένα κράμα αποτελούμενο από νεοφιλελεύθερη οικονομία, απουσία πολιτικών δικαιωμάτων και καταστολή. Τα τρία συστατικά του πιο ευτελούς μετάλλου. Μέχρι το κοινωνικό ξέσπασμα, για τους οικονομολόγους και τους πολιτικούς που διέδιδαν το σύνθημα «λιγότερο κράτος και περισσότερη ελευθερία στην αγορά», ένα θαύμα είχε συμβεί στη Χιλή σχεδόν αυθόρμητα, και αυτό το θαύμα ήταν ορατό στις ενδείξεις οικονομικής ανάπτυξης που φανέρωνε η αψεγάδιαστη στατιστική, σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ή την Παγκόσμια Τράπεζα. Η Χιλή επιδείκνυε μια υγιή και συνεχώς αναπτυσσόμενη οικονομία. Όμως, αυτή η φαινομενική ευημερία δεν αφορούσε ολόκληρη τη χώρα, καθώς παρέλειπε ορισμένες λεπτομέρειες, απ’ ό,τι φαίνεται υποκειμενικές, όπως το δικαίωμα στο δίκαιο μισθό, αξιοπρεπείς συντάξεις, ποιοτική δημόσια εκπαίδευση, ποιοτική δημόσια υγεία και, πάνω απ’ όλα, το δικαίωμα οι πολίτες να αποφασίζουν για τη δική τους ανάπτυξη ως υποκείμενα, και όχι να είναι παθητικοί θεατές των μακροοικονομικών ψηφίων που εκθέτει η εξουσία.

Στις 11 Σεπτεμβρίου 1973, ένα πραξικόπημα έβαλε τέλος στη Χιλιανή Δημοκρατία, εγκαθιδρύθηκε μια βάναυση δικτατορία που διήρκεσε πάνω από δεκαέξι χρόνια και αυτό το πραξικόπημα δεν πραγματοποιήθηκε για να αποκαταστήσει την διαταραγμένη τάξη ή για να σώσει την πατρίδα από τον κομμουνισμό, αλλά για να επιβάλει ένα οικονομικό μοντέλο που επινοήθηκε από τους

πρώτους νεοφιλελεύθερους γκουρού με επικεφαλής τον Μίλτον Φρίντμαν και τη σχολή του Σικάγο. Επρόκειτο για την επιβολή ενός νέου οικονομικού μοντέλου που με τη σειρά του θα δημιουργούσε ένα νέο κοινωνικό μοντέλο: τη σιωπηλή κοινωνία που θα αποδέχεται την επισφάλεια ως κανονικότητα, την απουσία δικαιωμάτων ως βασικό κανόνα και μια κοινωνική ειρήνη, της οποίας εχέγγυο θα είναι η καταστολή.

Η πολιτικο-στρατιωτική δικτατορία πέτυχε τους στόχους της και τους θέσπισε σε ένα Σύνταγμα που θέτει και ορίζει τη χώρα στη διάθεση του οικονομικού μοντέλου που επιβλήθηκε. Δεν υπάρχει άλλο Σύνταγμα στη Λατινική Αμερική φτιαγμένο για να ευημερεί η μειοψηφία και που να υποτιμά την πλειοψηφία, όπως αυτό της Χιλής.

Με την «επαναφορά της δημοκρατίας» ή τη «χιλιανή μετάβαση στη δημοκρατία» από το 1990, οι κανόνες του παιχνιδιού δεν αλλάζουν, το Σύνταγμα της δικτατορίας με τα βίας ρετουσάρεται χωρίς να αλλάζει η ουσία του και όλες οι κυβερνήσεις της κέντρο-αριστεράς και της δεξιάς φροντίζουν να διατηρηθεί το οικονομικό μοντέλο αναλλοίωτο, και η επισφάλεια αγγίζει όλο και μεγαλύτερους τομείς της κοινωνίας της Χιλής.

> *“Εάν υπάρχουν δύο άτομα και δύο ψωμιά και το ένα άτομο τρώει και τα δύο ψωμιά και αφήνει το άλλο χωρίς φαγητό, η αναμφισβήτητη στατιστική θα πει ότι η κατανάλωση αντιστοιχεί σε μια φραντζόλα ανά άτομο.”*

Σε αυτή τη βάση παρουσιάζεται στον κόσμο το επιτυχημένο μοντέλο της Χιλής, το «θαύμα της Χιλής», το οποίο ούτε στη δικτατορία ούτε στη δημοκρατία έπαψε να στηρίζεται στην καταστολή και το φόβο.

Όταν η Χιλιανή κοινωνία ανακάλυψε ότι ένας από τους πλουσιότερους άντρες στον κόσμο, ο Julio Ponce Lerou, ο γαμπρός του Πινοσέτ και κληρονόμος με εντολή του δικτάτορα μιας οικονομικής αυτοκρατορίας κλεμμένης, πολύ απλά, από τους Χιλιανούς, είχε δωροδοκήσει με αδρά χρηματικά ποσά την

πλειοψηφία των Γερουσιαστών, βουλευτών και υπουργών για να διασφαλίσουν την κοινοβουλευτική γραμμή που θα επέτρεπε τη συνέχιση των ιδιωτικοποιήσεων, η κρατική απάντηση ήταν μια απειλή πως θα έρθει το τέλος "του θαύματος της Χιλής" ή η σκληρή καταστολή των διαμαρτυριών.

Όταν, ως απάντηση στην ιδιωτικοποίηση του νερού – γιατί όλο το νερό στη Χιλή, από όλα τα ποτάμια, τις λίμνες, τους πάγους, ανήκει στους ιδιώτες – οι πολίτες ξέσπασαν σε διαμαρτυρίες, η μόνη αντίδραση του κράτους ήταν η σκληρή καταστολή.

Το ίδιο συνέβη όταν η κοινωνία βγήκε για να υπερασπιστεί τη φυσική κληρονομιά που απειλείται από τις διακρατικές εταιρείες ενέργειας που παράγουν ηλεκτρικό ρεύμα, όταν οι μαθητές γυμνασίου βγήκαν να απαιτήσουν μια ποιοτική δημόσια εκπαίδευση, απαλλαγμένη από το μονοπώλιο της αγοράς ή όταν η κοινωνία βγήκε για να απορρίψει τη συστηματική καταπίεση στο λαό Μαπούτσε. Η μόνη αντίδραση του κράτους ήταν η καταστολή και η διαρκής απειλή της διακινδύνευσης του οικονομικού θαύματος της Χιλής.

Η ειρήνη της Χιλιανής Όασης κατέρρευσε, όχι λόγω της αύξησης των τιμών του μετρό του Σαντιάγο, αλλά λόγω του συνόλου των αδικιών που διαπράχθηκαν στο όνομα των μακροοικονομικών στατιστικών, λόγω του θράσους των υπουργών που συμβουλεύουν να ξυπνάμε νωρίτερα για να κάνουμε οικονομία στα έξοδα της μετακίνησης, ή που, ενόψει της αύξησης της τιμής του ψωμιού, προτείνουν να αγοράζουμε λουλούδια επειδή δεν έχει αυξηθεί η τιμή τους ή που προτείνουν την οργάνωση τυχερών παιχνιδιών για τη συγκέντρωση χρημάτων και την επισκευή των σχολείων που πλημμυρίζουν τις βροχερές μέρες. Η ειρήνη της Χιλιανής Όασης κατέρρευσε γιατί δεν είναι δίκαιο να ολοκληρώνεις τις πανεπιστημιακές σπουδές και να σου μένουν χρέη για τα επόμενα δεκαπέντε ή είκοσι χρόνια. Η ειρήνη της Χιλιανής Όασης κατέρρευσε επειδή το συνταξιοδοτικό σύστημα, που βρίσκεται στα χέρια ιδιωτικών εταιρειών που διαχειρίζονται αυτά τα κεφάλαια, τα επενδύει στην κερδοσκοπική αγορά, διατηρεί τα οφέλη, αλλά χρεώνει τις απώλειες στους ιδιοκτήτες αυτών των κεφαλαίων και

τελικά αποφασίζει τα μίζερα ποσά των συντάξεων σύμφωνα με έναν απεχθή υπολογισμό των ετών ζωής που απομένουν στους συνταξιούχους.

Η ειρήνη της Χιλιανής Όασης κατέρρευσε επειδή ο εργαζόμενος, ο εργάτης, ο μικρός επιχειρηματίας, όταν επιλέγει σε ποια ιδιωτική εταιρεία ΔΣΚ[1] θα εμπιστευτεί τη διαχείριση των μελλοντικών συντάξεων του, πρέπει να σκεφτεί "ότι μεγάλο μέρος της συνταξιοδότησής σου θα εξαρτηθεί από το πόσο καλά ήξερες να διαχειριστείς και κινήσεις τις αποταμιεύσεις σου στην αγορά επενδύσεων".

Η ειρήνη της Χιλιανής Όασης κατέρρευσε επειδή η μεγάλη πλειοψηφία άρχισε να λέει όχι στην επισφάλεια και ρίχτηκε στην μάχη της επανάκτησης των χαμένων δικαιωμάτων. Δεν υπάρχει πιο δίκαιη και δημοκρατική εξέγερση από αυτή που γίνεται αυτές τις μέρες στη Χιλή. Απαιτούν ένα νέο Σύνταγμα που θα εκπροσωπεί ολόκληρο το έθνος και την ποικιλομορφία του, απαιτούν την αποκατάσταση ζητημάτων τόσο ουσιαστικών όσο το νερό και η θάλασσα, επίσης ιδιωτικοποιημένη. Απαιτούν το δικαίωμα να είναι παρόντες και να είναι ενεργά υποκείμενα στην ανάπτυξη της χώρας.

Απαιτούν να είναι πολίτες και όχι υπήκοοι ενός αποτυχημένου οικονομικού μοντέλου λόγω της έλλειψης ανθρωπιάς που το διέπει και του παράλογου πείσματος των διαχειριστών του. Και δεν υπάρχει καταστολή, όσο σκληρή και εγκληματική κι αν είναι, ικανή να σταματήσει έναν κινητοποιημένο λαό.

**Σημειώσεις**

Πηγή άρθρου: http://www.lemondediplomatique.cl/el-oasis-seco.html

[1] A.F.P (Administradora de Fondos de Pensiones): Διαχείριση Συνταξιοδοτικών Κεφαλαίων

# Συντονισμός “Covid-19: Αλληλεγγύη Θεσσαλονίκης

# Covid-19: Αλληλεγγύη Θεσσαλονίκης

### #AntiviruSolidarityThess
### #covid19mutualaid

-Άμεση δράση για υγεία και αξιοπρέπεια-

Η πανδημία του κορωνοϊού που εμφανίστηκε και μονοπωλεί την ατζέντα παγκοσμίως είναι πιθανό να καθορίσει και να μεταβάλλει στρατηγικές, πολιτικές, λόγους κυρίαρχους και αποκλίνοντες. Τα κράτη επιχειρούν να καλύψουν με επικοινωνιακά μέσα, με αυταρχισμό και ατομική ευθύνη την χρόνια απουσία συντεταγμένης ενίσχυσης της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής μέριμνας. Οι φτωχοί, οι εκμεταλλευόμενες, οι λαοί, προσπαθούν να ανοίξουν τη σκέψη και το λόγο σχετικά με το ζήτημα της ανθρωπινότητας και της αλληλεγγύης, της αναγκαιότητας της συνύπαρξης και της οργάνωσης της αλληλοβοήθειας.

Η πανδημία του κορωνοϊού στη Ελλάδα εξελίσσεται με το δημόσιο σύστημα υγείας να είναι πλήρως απαξιωμένο, υποχρηματοδοτούμενο και υποστελεχωμένο, μετά από χρόνια μνημονίων και νεοφιλελεύθερου μονοδρόμου. Σήμερα, δεν θα αφήσουμε να ξεχαστούν οι πολιτικές που απαξίωσαν το σύστημα δημόσιας υγείας. Δεν θα καλύψουν τα χειροκροτήματα αυτών που μέχρι προχθές μιλούσαν ανοιχτά για περικοπές και απολύσεις γιατρών, τις τεράστιες ευθύνες τους.

Σε αυτή τη συνθήκη τα μέτρα αυτοπεριορισμού είναι σημαντικά για τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού και την προστασία ευπαθών ομάδων. Δε νομιμοποιούν όμως σε καμία περίπτωση τον αυταρχισμό του κράτους που αναμένουμε ότι θα κλιμακωθεί και με αφορμή τη συνθήκη θα εκταθεί, π.χ. απαγόρευση των διαδηλώσεων κ.ά. Ξέρουμε πολύ καλά πως οι κυρίαρχοι θα χρησιμοποιήσουν κυνικά την πανδημία για να επιβάλουν απαγορεύσεις, κατάργηση δικαιωμάτων, επιβολή χειρότερων εργασιακών σχέσεων και μισθών.

Αυτές τις δύσκολες μέρες καλούμαστε να σηκώσουμε το βάρος της ευθύνης απέναντι στους εαυτούς μας και στους γύρω μας, δημιουργώντας δικές μας δομές και δίκτυα αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας. Αυτά τα δίκτυα και οι δομές πρέπει να μετατραπούν σε ζωντανούς φορείς αντίστασης παίρνοντας καταρχήν την υγεία στα χέρια μας ως συνειδητή επιλογή αλληλοπροστασίας και συνάμα στήριξης των υγειονομικών δομών καθώς και των δομών ψυχικής υγείας και κοινωνικής πρόνοιας. Από τις καθαρίστριες μέχρι τους γιατρούς που προσπαθούν να σώσουν ό,τι μπορεί να σωθεί από το ετοιμόρροπο δημόσιο σύστημα υγείας.

Ταυτόχρονα υψώνουμε το ανάστημα της αξιοπρέπειάς μας απέναντι στις άμεσες κοινωνικές ανάγκες που προκύπτουν από την πανδημία και που αυτοί που πλήττονται άμεσα είναι οι πιο αδύναμοι. Κανένα κράτος και καμία αγορά δεν μπορούν να υποκαταστήσουν το δώρο της κοινωνικής αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας και εδώ ακριβώς βρίσκεται η ρίζα του πολέμου που εκτυλίσσεται μπρος στα μάτια μας.

Ο φόβος, στον οποίο επενδύουν το κράτος με στρατιωτικά διατάγματα και η αγορά με την εκτίναξη των ειδών προσωπικής υγιεινής στα ύψη, μπορεί να νικηθεί με μικρές πράξεις κοινωνικής προσφοράς, συλλογικότητα και ζεστασιά. Ο κόσμος του αγώνα θα σταθεί στο ύψος των περιστάσεων.

Άμεσα λειτουργούν οι ομάδες εργασίας:

- Άμεσων Δράσεων Αλληλεγγύης σε Ευάλωτες Ομάδες (Τρόφιμα

και Φάρμακα)
- Καμπάνιας και Τεχνικής Υποστήριξης
- Νομικής Βοήθειας (Εργαζόμενων και Ενοικιαστών)
- Ψυχολογικής Υποστήριξης και Συμβουλευτικής
- Δημοσιογραφική Ομάδα και Ομάδα Μετάφρασης

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στη Facebook Σελίδα: https://www.facebook.com/AntiviruSolidarityThess/

---

# Ο μονόλογος του κορωνοϊού: «Ήρθα για να σταματήσω τη μηχανή, επειδή εσείς δεν βρίσκετε το χειρόφρενο»

από το lundimatin

**μετάφραση από τα γαλλικά: Θεόφιλος Βανδώρος**

Αγαπητά ανθρώπινα όντα, σταματήστε να κραυγάζετε με γελοίες ιαχές πολέμου. Μη στρέφετε τις εκδικητικές ματιές σας εναντίον μου. Σβήστε τα μαβιά χρώματα του τρόμου με τα οποία ζωγραφίζετε το όνομα μου. Όλοι εμείς, τα βακτήρια και οι ιοί, από τα βάθη του μικρόκοσμου, είμαστε η αληθινή συνέχεια της ζωής πάνω στη Γη. Χωρίς εμάς δεν θα είχατε δει ποτέ το φως της ημέρας, δεν θα είχε καν δημιουργηθεί το πρώτο σας κύτταρο.

Είμαστε οι πρόγονοι σας, με τα ίδια δικαιώματα όπως οι πέτρες και τα φύκια και σίγουρα πολύ περισσότερα από τους πιθήκους. Βρισκόμαστε όπου είστε κι εσείς και όπου δεν έχετε φτάσει ακόμα. Εάν είστε ικανοί να αντιληφθείτε στο σύμπαν μόνο ό, τι σας μοιάζει, τόσο το χειρότερο για εσάς!

Όμως, επιτέλους, σταματήστε να λέτε πως είμαι εγώ που σας σκοτώνω. Δεν πεθαίνετε από τη δραστηριότητα μου στους ιστούς σας, αλλά από την απουσία περίθαλψης και φροντίδας εκ μέρους των ομοίων σας.

Εάν δεν ήσασταν τόσο άπληστοι σαν αρπακτικά μεταξύ σας, όπως είστε και με όλα όσα ζουν πάνω σε τούτο τον Πλανήτη, θα είχατε αρκετά κρεβάτια, νοσοκόμους και αναπνευστήρες για να καταφέρετε να επιβιώσετε μετά από τις καταστροφές που προκαλώ στους πνεύμονες σας.

Εάν δεν στοιβάζατε τους ηλικιωμένους στους οίκους του θανάτου και τους αρτιμελείς στα τσιμεντένια κλουβιά, δεν θα είχατε φτάσει ως εδώ.

Εάν δεν είχατε μετατρέψει όλη την επιφάνεια της Γης που μέχρι χθες ήταν πλούσια σε ζωή, χαοτική, πυκνοκατοικημένη με λαό ή μάλλον με λαούς, σε μία τεράστια έρημο της μονοκαλλιέργειας της Ομοιομορφίας και του Ακόρεστου, ποτέ δεν θα μπορούσα να εφορμήσω στην παγκόσμια κατάκτηση των λαιμών σας.

Εάν δεν είχατε καταντήσει σχεδόν όλοι σας, από την αρχή ως το τέλος του περασμένου αιώνα, πλεονάζοντα αντίγραφα μίας μοναδικής και ανούσιας μορφής ζωής, δεν θα ετοιμαζόσασταν να πεθάνετε μοιρολατρικά σαν τις μύγες μέσα στο ζαχαρόνερο του πολιτισμού σας.

> *Εάν δεν είχατε καταστήσει τους χώρους σας τόσο άδειους, τόσο διάφανους, τόσο αφηρημένους, να είστε βέβαιοι πως δεν θα μπορούσα να εξαπλωθώ με την ταχύτητα ενός αεροσκάφους.*

Έρχομαι να εκτελέσω την ποινή που μόνοι σας είχατε εδώ και καιρό αναγγείλει στους εαυτούς σας. Να με συγχωρείτε αλλά εσείς είστε, απ’ όσο γνωρίζω, που ανακαλύψατε τον όρο “Ανθρωπόκαινος” εποχή. Εσείς απονείματε στους εαυτούς σας όλη την τιμή της καταστροφής και τώρα που ολοκληρώνεται είναι πολύ αργά για να την αποποιηθείτε. Οι πλέον τίμιοι ανάμεσα σας το γνωρίζουν καλά: δεν έχω άλλον συνεργάτη από την ίδια σας την

κοινωνική οργάνωση, την τρέλα της “μεγάλης κλίμακας” και της οικονομίας της, τον φανατισμό του συστήματος. Μόνο τα συστήματα είναι “ευάλωτα”. Τα υπόλοιπα ζουν και μετά πεθαίνουν. “Ευάλωτο” είναι εκείνο που σκοπεύει στον έλεγχο, την επέκταση και την τελειοποίηση του. Κοιτάξτε με καλά: είμαι το αντίθετο του θανάτου που κυριαρχεί.

Σταματήστε λοιπόν να με υβρίζετε, να με κατηγορείτε, να με καταδιώκετε. Σταματήστε να φανατίζεστε εναντίον μου. Όλο τούτο είναι παιδαριώδες. Σας προτείνω μία μεταστροφή οπτικής: υπάρχει μία νοημοσύνη εμμενής στη ζωή. Δεν υφίσταται καμία ανάγκη να αποτελείς ένα αντικείμενο για να διαθέτεις μνήμη ή στρατηγική. Καμία ανάγκη να είσαι κυρίαρχος για να αποφασίζεις. Τα βακτήρια και οι ιοί επίσης μπορούν να προκαλέσουν βροχή και ξαστεριά. Συνεπώς, αντιμετωπίστε με περισσότερο ως σωτήρα παρά ως νεκροθάφτη.

Είστε ελεύθεροι να μην με πιστέψετε, όμως ήρθα για να σταματήσω τη μηχανή στην οποία δεν βρίσκετε το χειρόφρενο.

Έφτασα για να εμποδίσω τη λειτουργία που σας κρατά ομήρους. Ήρθα για να αποκαλύψω την εκτροπή της “κανονικότητας”.

“Το να αναθέτουμε σε άλλους τη διατροφή μας, την ασφάλεια μας, την ικανότητα μας να φροντίσουμε για το επίπεδο της ζωής μας, ήταν μία τρέλα”… “Δεν υπάρχει όριο προϋπολογισμού, η υγεία δεν έχει τιμή”. Βλέπετε πώς προκαλώ γλωσσοδέτη στη γλώσσα και το πνεύμα των κυβερνώντων σας! Βλέπετε πώς σας τους επαναφέρω στο πραγματικό τους μέγεθος, τους άθλιους απατεώνες, που είναι και υπερόπτες! Βλέπετε πώς ξαφνικά αυτοκαταγγέλονται όχι μόνο ως περιττοί αλλά και επιβλαβείς! Δεν είστε γι’ αυτούς παρά μόνο τα υποστηρίγματα της αναπαραγωγής του συστήματός τους, δηλαδή λιγότερο ακόμα και από σκλάβοι. Ακόμα και το πλαγκτόν στη φύση το μεταχειρίζονται καλύτερα.

Πάντως προσέξτε, μην τους φορτώσετε με κατηγόριες, μην ποινικοποιήσετε τις ανεπάρκειες τους. Κατηγορώντας τους γι’ απροσεξία σημαίνει πως τους αποδίδετε περισσότερα από ότι τους

αξίζει. Καλύτερα να αναρωτηθείτε πώς μπορέσατε να νοιώθετε άνετα τόσο καιρό, επιτρέποντας τους να σας κυβερνούν. Εκθειάζοντας τα πλεονεκτήματα της κινέζικης εκδοχής έναντι της βρετανικής, της ιμπεριαλιστικής-νομοϊατρικής ενάντια στην δαρβινιστική-φιλελεύθερη, σημαίνει πως δεν έχετε καταλάβει τίποτα ούτε από τη μία ούτε από την άλλη, από τον τρόμο της μίας όσο και τον τρόμο της άλλης. Από την εποχή του Κενέ*, οι φιλελεύθεροι πάντα εποφθαλμιούσαν με φθόνο την κινεζική αυτοκρατορία και ακόμα συνεχίζουν. Οι δύο εκδοχές είναι σιαμαίες αδελφές. Είναι γεγονός πως η μία σας περιορίζει στα πλαίσια του δικού σας συμφέροντος και η άλλη, για το συμφέρον της κοινωνίας, καταλήγει πάντα να συντρίβει τη μοναδική μη μηδενιστική διέξοδο: να φροντίζετε τους εαυτούς σας, εκείνους που αγαπάτε και ό, τι αγαπάτε μέσα σε ένα σύνολο εντελώς άγνωστο. Μην επιτρέψετε σε εκείνους που σας οδήγησαν στην άβυσσο, να υποκρίνονται πως ενδιαφέρονται να σας βοηθήσουν να βρείτε διέξοδο: δεν θα κάνουν τίποτα άλλο από το να σας ετοιμάσουν μία κόλαση ακόμα πιο τελειοποιημένη, έναν λάκκο ακόμα πιο βαθύ.

> *Την ημέρα που θα έχουν την ευκαιρία, θα βάλουν το στρατό να περιπολεί ακόμα και στο Υπερπέραν.*

Θα έπρεπε τουλάχιστον να με ευχαριστείτε! Χωρίς εμένα, για πόσο καιρό ακόμα θα παρουσιάζονταν ως απαραίτητα όλα αυτά τα αναμφισβήτητα που τώρα αναγγέλλεται ξαφνικά η ματαίωση τους; Η παγκοσμιοποίηση, οι διαγωνισμοί, η εναέρια κυκλοφορία, τα όρια του προϋπολογισμού, οι εκλογές, το θέαμα των αθλητικών αγώνων, η Ντίσνεϊλαντ, οι αίθουσες των γυμναστηρίων, ο μεγαλύτερος όγκος του εμπορίου, το εθνικό κοινοβούλιο, ο σχολικός εγκλεισμός, οι συναθροίσεις του πλήθους, η ουσία της εργασίας γραφείου, όλη τούτη η μεθυσμένη κοινωνικότητα που δεν είναι τίποτα άλλο από την αγχωμένη μοναξιά των μητροπολιτικών μονάδων: όλα τούτα επομένως έπαψαν να είναι αναγκαία μόλις εκδηλώθηκε το καθεστώς της αναγκαιότητας.

Ευχαριστείστε με για τη δοκιμασία της αλήθειας των επόμενων

εβδομάδων: θα μπορέσετε να ζήσετε τη δική σας ζωή, χωρίς τις χιλιάδες υπεκφυγές, που βρέξει-χιονίσει, καθιστούν ανεκτό το ανυπόφορο. Χωρίς να το έχετε καταλάβει, ποτέ δεν είχατε εγκατασταθεί άνετα μέσα στην ίδια σας την ύπαρξη. Βρισκόσασταν ανάμεσα στα χαρτοκιβώτια της μετακόμισης κι εσείς δεν το γνωρίζατε. Από εδώ κι μπρος θα ζήσετε με τους δικούς σας. Θα κατοικήσετε στα σπίτια σας. Θα σταματήσετε να βρίσκεστε εν κινήσει στην πορεία προς το θάνατο. Ίσως να μισήσετε τον σύντροφό σας. Θα βρεθείτε στοιβαγμένοι μαζί με τα παιδιά σας.

> *Ίσως να σας έρθει η επιθυμία να τινάξετε στον αέρα όλο τον περίγυρο της καθημερινότητας σας.*

Η αλήθεια είναι πως δεν ζούσατε σε αυτόν τον κόσμο, μέσα σε τούτες τις μητροπόλεις του διαχωρισμού. Ο κόσμος σας δεν ήταν πια βιώσιμος σε κανένα του σημείο παρά μόνο υπό την συνθήκη της διαρκούς φυγής. Ήταν τόσο μεγάλη η φρίκη, που έπρεπε να είστε διαρκώς σε κίνηση και περιτριγυρισμένοι από περισπασμούς. Και το απόκοσμο βασίλευε ανάμεσα στις υπάρξεις. Ευχαριστείστε με για όλα αυτά και καλώς ήρθατε στη Γη.

Χάρη σε μένα, για ένα απροσδιόριστο διάστημα, δεν θα εργαζόσαστε πια, τα παιδιά σας δεν θα πηγαίνουν σχολείο, και όμως θα είναι το εντελώς αντίθετο από τις διακοπές σας. Οι διακοπές είναι ο χώρος που πρέπει να επιπλώσετε με κάθε τίμημα, περιμένοντας την επιστροφή στην εργασία. Όμως, εδώ, εκείνο που ξανοίγεται μπροστά σας, χάρη σε μένα, δεν είναι ένα απροσδιόριστο διάστημα αλλά μία τεράστια πλήξη. Σας αδρανοποιώ. Τίποτα δεν σας βεβαιώνει πως ο μη-κόσμος θα επανέλθει. Όλος αυτός ο κερδοφόρος παραλογισμός ίσως να σταματήσει. Εφόσον δεν πληρώνεστε, τι πιο φυσικό από το να σταματήσετε να πληρώνετε το ενοίκιο σας; Για ποιο λόγο να συνεχίσει κανείς να πληρώνει τις δόσεις στην τράπεζα μιας και δεν μπορεί, έτσι κι αλλιώς, να δουλέψει; Δεν είναι καθαρή αυτοκτονία τελικά, να ζει κανείς εκεί όπου δεν μπορεί να καλλιεργήσει ούτε ένα κήπο; Όποιος, όμως, δεν έχει πια χρήματα, δεν πρόκειται να σταματήσει να τρώει και όποιος έχει

το μέταλλο έχει και το ψωμί. Ευχαριστείστε με: σας τοποθετώ εμπρός στη διακλάδωση που καθόριζε σιωπηλά τις υπάρξεις σας: την οικονομία ή τη ζωή.

> *Ήρθε η ώρα να επιλέξετε. Το διακύβευμα είναι ιστορικό. Είτε οι κυβερνήσεις σας επιβάλλουν το καθεστώς εξαίρεσης είτε εφευρίσκετε το δικό σας καθεστώς.*

Είτε αντιλαμβάνεστε τις αλήθειες που βγήκαν στο φως της ημέρας είτε βάζετε το λαιμό σας την αγχόνη. Είτε θα χρησιμοποιήσετε το χρόνο που σας δίνω τώρα, για να σχεδιάσετε τον κόσμο που θα ακολουθήσει με βάση τα μαθήματα της παρούσας κατάρρευσης, ή τούτος ο κόσμος θα ολοκληρώσει τη ριζοσπαστικοποίηση του. Η καταστροφή σταματάει όταν σταματάει η οικονομία. Η οικονομία είναι η μάστιγα. Πριν ένα μήνα ήταν μόνο μία θεωρία. Τώρα είναι γεγονός. Κανείς δεν μπορεί να αγνοήσει πόσοι αστυνομικοί, πόση εποπτεία, πόση προπαγάνδα, τι εφοδιασμός και πόσες ώρες τηλε-εργασίας θα χρειαστούν για να αντιμετωπιστεί.

Μπροστά μου, μην υποχωρείτε ούτε με πανικό ούτε με άρνηση. Μην υποκύπτετε στις βιοπολιτικές υστερίες. Οι εβδομάδες που θα ακολουθήσουν θα είναι τρομερές, συντριπτικές, βάναυσες. Οι πύλες του θανάτου θα είναι ορθάνοιχτες. Είμαι το πιο καταστροφικό προϊόν της καταστροφικής παραγωγής. Έρχομαι να εκμηδενίσω τους μηδενιστές. Ποτέ άλλοτε η αδικία αυτού του κόσμου δεν θα είναι πιο κραυγαλέα. Έρχομαι να θάψω έναν πολιτισμό και όχι εσάς. Όσοι θέλουν να ζήσουν, θα πρέπει να προσαρμοστούν σε νέες συνήθειες, που θα είναι αποκλειστικά δικές τους. Η ευκαιρία της επανεφεύρεσης θα είναι να με αποφύγετε, αυτή είναι η καινούργια τέχνη των αποστάσεων. Η τέχνη του χαιρετισμού, όπου ορισμένοι ήταν αρκετά στραβοί ώστε να αντιληφθούν τη μορφή του θεσμού, δεν θα υπακούει πια σε κανένα πρωτόκολλο. Θα σφραγίζει τις υπάρξεις.

Μην το κάνετε αυτό “για τους άλλους”, για τον “πληθυσμό” ή την “κοινωνία”, κάντε το για τους δικούς σας. Φροντίστε τους φίλους και όσους αγαπάτε. Αναστοχαστείτε, ως αυτεξούσιοι, μία

δίκαιη μορφή της ζωής. Δημιουργήστε πυρήνες ευζωίας, εξαπλώστε τους, τότε μόνο δεν θα μπορώ να σας βλάψω. Αυτό το κείμενο δεν είναι κάλεσμα στη μαζική επιστροφή της πειθαρχίας αλλά της εγρήγορσης Δεν είναι το τέλος της ανεμελιάς αλλά της αμέλειας. Ποιος άλλος τρόπος μου έμεινε για να σας θυμίσω πως η σωτηρία βρίσκεται σε κάθε κίνηση.

Έπρεπε να το αντιληφθώ: η ανθρωπότητα δεν αναρωτιέται παρά μόνο όσα είναι αδύνατον να μην αναρωτηθεί.

Στ Μ * – Ο Φρανσουά Κενέ (François Quesnay, 4 Ιουνίου 1694 – 16 Δεκεμβρίου 1774) ήταν Γάλλος οικονομολόγος και γιατρός, ιδρυτής της σχολής των φυσιοκρατών και θεμελιωτής της πολιτικής οικονομίας. Γεννήθηκε στις 4 Ιουνίου του 1694 στο Μερέ (Méré), κοντά στο Παρίσι και ήταν γιος δικηγόρου.

---

# Naomi Klein: “Ο Κορονοϊός είναι η Τέλεια Καταστροφή για τον Καταστροφικό Καπιταλισμό.”

*Μεταφράση του Θεόφιλου Βανδώρου*

Η Ναόμι Κλάιν εξηγεί πως οι κυβερνήσεις και η παγκόσμια ελίτ θα εκμεταλλευτούν την πανδημία.

Ο Κορονοϊός είναι επίσημα μία παγκόσμια πανδημία που έως τώρα έχει μολύνει 10 φορές περισσότερους ανθρώπους από τον SARS.

Πανεπιστήμια, μουσεία και θέατρα σε όλη την επικράτεια των ΗΠΑ κλείνουν και σύντομα μπορεί να συμβεί το ίδιο σε ολόκληρες πόλεις. Εξειδικευμένοι επιστήμονες προειδοποιούν πως κάποιοι πολίτες που ίσως έχουν μολυνθεί και ασθενούν με τον ιό που είναι γνωστός ως COVID-19, συνεχίζουν την καθημερινή τους ρουτίνα είτε επειδή οι εργασίες τους δεν προβλέπουν άδεια μετ' αποδοχών ή λόγω συστημικών ελλείψεων στο ιδιωτικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης.

Οι περισσότεροι από εμάς δεν είναι σίγουροι τί να κάνουν ή ποιον να ακούσουν. Ο Πρόεδρος Τραμπ αντικρούει τις προτροπές του Κέντρου για τον Έλεγχο και την Πρόληψη Επιδημιών. Αυτά τα αντικρουόμενα μηνύματα έχουν περιορίσει το χρόνο αντίδρασης ώστε να περιοριστούν τα κρούσματα αυτού του ιδιαίτερα μολυσματικού ιού.

Έχουν δημιουργηθεί οι τέλειες συνθήκες για τις κυβερνήσεις και την παγκόσμια ελίτ, ώστε να εφαρμόσουν μέτρα μίας πολιτικής ατζέντας που σε κάθε άλλη περίπτωση θα είχαν αντιμετωπιστεί από μεγάλη αντίδραση, εάν όλοι μας δεν ήμασταν τόσο αποπροσανατολισμένοι. Η διαδοχή των γεγονότων στο ξέσπασμα της κρίσης του Κορονοϊού, δεν είναι μοναδική. Είναι το προσχέδιο που οι πολιτικοί και οι κυβερνήσεις ακολουθούν εδώ και δεκαετίες και είναι γνωστό ως: "Δόγμα του Σοκ", ένας όρος που καταγράφηκε από την ακτιβίστρια και συγγραφέα Ναόμι Κλάιν στο βιβλίο της (2007) με τον ίδιο τίτλο.

Η Ιστορία είναι ένα χρονολόγιο διαδοχής ανάλογων Κρίσεων (σοκ) – το σοκ των πολέμων, των φυσικών καταστροφών και των οικονομικών κρίσεων – και των επακόλουθων καταστροφών. Στη συγκεκριμένη περίπτωση το αποτέλεσμα χαρακτηρίζεται από τον "Καταστροφικό Καπιταλισμό", τις υπολογισμένες λύσεις της "ελεύθερης αγοράς" που εκμεταλλεύονται και οξύνουν τις υπάρχουσες ανισότητες.

Η Κλάιν μας λέει πως βλέπουμε ήδη να εκδηλώνεται ο Καταστροφικός Καπιταλισμός στο εθνικό επίπεδο. Ο Τραμπ προτείνει ως μέτρο αναχαίτισης των αποτελεσμάτων του Κορονοϊού

ένα πακέτο περικοπών 700 δις δολαρίων που θα περιλαμβάνουν τους φόρους στις αμοιβές των μισθωτών (κάτι που θα καταστρέψει το Σύστημα Συντάξεων και Περίθαλψης) και θα προσφέρει βοήθεια στις βιομηχανίες που θα παρουσιάσουν ελλείμματα ως αποτέλεσμα της πανδημίας.

"Αυτές τις ενέργειες δεν τις εφαρμόζουν επειδή πιστεύουν πως θα είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος να απαλύνουν τα δυσάρεστα αποτελέσματα στη διάρκεια της πανδημίας, αλλά είχαν ήδη έτοιμα ανάλογα σχέδια και τώρα βρήκαν την ευκαιρία να τα εφαρμόσουν" λέει η Κλάιν.

Το VICE μίλησε με την Κλάιν γύρω από το πως η "Κρίση" του Κορονοϊού ανοίγει το δρόμο για μία διαδοχή γεγονότων όπως τα περιέγραψε πριν από μία δεκαετία και πλέον στο βιβλίο: "Το Δόγμα του Σοκ".

*Αυτή η συνέντευξη έχει μονταριστεί ως προς το χρόνο και τη σαφήνεια.*

**Vice:** Ας αρχίσουμε με τα βασικά. Τι είναι ο Καταστροφικός Καπιταλισμός; Ποια είναι η σχέση του με το "Δόγμα του Σοκ";

**Naomi Klein:** Ο τρόπος που ορίζω τον Καταστροφικό Καπιταλισμό είναι ευθύς: περιγράφει τον τρόπο που οι ιδιωτικές βιομηχανίες αρπάζουν την ευκαιρία να κερδοσκοπήσουν μέσα στις μεγάλες κρίσεις. Η κερδοσκοπία σε περίοδο καταστροφών και πολέμων δεν είναι μία νέα ιδέα, όμως πραγματικά έλαβε μεγάλες διαστάσεις στη διάρκεια της προεδρίας Μπους μετά τις 11 Σεπτεμβρίου (9/11), όταν η κυβέρνηση ανακοίνωσε τη μορφή της διαρκούς κρίσης ασφαλείας, ενώ ταυτόχρονα την ιδιωτικοποίησε και την εξωτερίκευσε – κι αυτό συμπεριλάμβανε τον εγχώριο, ιδιωτικό τομέα ασφαλείας όπως και την (ιδιωτικοποιημένη) εισβολή και κατοχή στο Ιράκ και το Αφγανιστάν.

Το "Δόγμα του Σοκ" είναι η πολιτική στρατηγική που χρησιμοποιεί κρίσεις μεγάλης εμβέλειας ώστε να προωθήσει πολιτικές που συστηματικά διευρύνουν την ανισότητα, πλουτίζουν τις ελίτ  και υπονομεύουν οποιονδήποτε άλλον. Σε στιγμές

κρίσεων οι άνθρωποι τείνουν να εστιάζουν στις καθημερινές ανάγκες για να επιβιώσουν μέσα στην κρίση, όποια κι αν είναι, και επίσης εμπιστεύονται περισσότερο εκείνους που κατέχουν την εξουσία. Την ώρα της κρίσης δεν προσέχουμε όσο πρέπει το παιχνίδι της εξουσίας.

**V:** Από πού προέρχεται αυτή η πολιτική στρατηγική; Πώς διαγράφεις την ιστορία της στην Αμερικανική πολιτική;

**N.K:** Το "Δόγμα του Σοκ" ως στρατηγική ήταν μία αντιπαράθεση στην πολιτική του New Deal του FDR (ΣτΜ. Πρόεδρος Ρούσβελτ). [Economist] Ο Milton Friedman (ΣτΜ. Θιασώτης της Ελεύθερης Αγοράς και του Νεοφιλελευθερισμού) πιστεύει πως όλα έγιναν χειρότερα στην Αμερική μετά την εφαρμογή του New Deal. Αντιδρώντας στη Μεγάλη Οικονομική Κρίση (1929) και στο Dust Bowl τη δεκαετία του '30 (θύελλες σκόνης και ανομβρία), μία ενεργητική κυβερνητική πολιτική εφαρμόστηκε στη χώρα και ανέλαβε ως αποστολή της, να επιλύσει άμεσα την οικονομική κρίση ξεκινώντας δημόσια έργα και προσφέροντας εργασία σε κρατικούς τομείς, ενώ ταυτόχρονα εφάρμοσε άμεσα μέτρα ανακούφισης των πιο αδύναμων.

Εάν είσαι ένας σκληροπυρηνικός οικονομολόγος, θιασώτης των ελεύθερων αγορών, καταλαβαίνεις πως όταν οι αγορές αποτυγχάνουν, επέρχεται μία προοδευτική αλλαγή πολύ πιο οργανικά από ότι εάν εφαρμόζονταν απορρυθμιστικές πολιτικές που ευνοούν τους επιχειρηματικούς κολοσσούς. Έτσι το "Δόγμα του Σοκ" αναπτύχθηκε ως ένα μέτρο πρόληψης των κρίσεων, ώστε να μην ανοίξει ο δρόμος σε λειτουργικές αλλαγές όπου θα εμφανιστούν προοδευτικές πολιτικές. Οι πολιτικές και οικονομικές ελίτ κατανοούν πως σε καιρούς κρίσεων βρίσκεται η ευκαιρία τους να προωθήσουν τις επιθυμητές τους αντιδημοφιλείς πολιτικές, που πολώνουν ακόμα περισσότερο τον πλούτο στη χώρα και σε όλο τον κόσμο.

**V:** Αυτή την εποχή έχουμε πολλαπλές κρίσεις ταυτόχρονα: μία πανδημία, την έλλειψη υποδομών διαχείρισης και την κατάρρευση των χρηματιστηρίων. Μπορείς να περιγράψεις πώς ακριβώς κάθε

μία ταιριάζει στο περίγραμμα που παρουσίασες πρωτύτερα;

**N.K:** Η Κρίση στην πραγματικότητα είναι ο ίδιος ο ιός. Παράλληλα την διαχειρίζονται με τέτοιο τρόπο που μεγιστοποιεί τη σύγχυση και ελαχιστοποιεί την προστασία. Δεν πιστεύω πως πρόκειται για μία συνωμοσία, απλά είναι ο τρόπος που η κυβέρνηση των ΗΠΑ και ο Τραμπ έχουν κακοδιαχειριστεί αυτή την κρίση. Ο Τραμπ την έχει ως τώρα αντιμετωπίσει όχι ως μία κρίση δημόσιας υγείας, αλλά ως μία κρίση αντίληψης της πραγματικότητας και ένα πιθανό πρόβλημα για την επανεκλογή του.

Κάτι τέτοιο είναι το χειρότερο σενάριο, ειδικά όταν συνδυάζεται με το γεγονός πως οι ΗΠΑ δεν έχουν ένα πρόγραμμα δημόσιας υγείας και η προστασία των εργαζομένων είναι ανύπαρκτη. Ο συνδυασμός αυτών των ελλείψεων προκάλεσε ένα μεγιστοποιημένο σοκ. Θα το εκμεταλλευτούν, για να διασώσουν τις βιομηχανίες που βρίσκονται στο επίκεντρο της πιο ακραίας κρίσης που αντιμετωπίζουμε, την κλιματική κρίση, τη βιομηχανία αερομεταφορών, τη βιομηχανία πετρελαίου και αερίου, τη βιομηχανία πολυτελούς τουρισμού (κότερα, γιοτ, κρουαζιέρες) – θέλουν να υποστηρίξουν όλους αυτούς τους τομείς

**V:** Έχεις ξαναδεί κάτι τέτοιο να συμβαίνει στο παρελθόν;

**N.K:** Στο βιβλίο “Το Δόγμα του Σοκ” αναφέρω πως κάτι ανάλογο συνέβη μετά τον τυφώνα Κατρίνα. Οι δεξαμενές σκέψης της Ουάσιγκτον όπως το Heritage Foundation, συναντήθηκαν και συνέταξαν έναν κατάλογο με επιθυμητές λύσεις, που θεωρούσαν “φιλικές προς τις ελεύθερες αγορές” μετά τον τυφώνα Κατρίνα. Ας είμαστε βέβαιοι πως κάτι αντίστοιχο ακριβώς θα συμβαίνει και τώρα – για την ακρίβεια το πρόσωπο που προέδρευε στην ομάδα εργασίας για την Κατρίνα ήταν ο Mike Pence (ΣτΜ. που πήρε μέτρα αντιεργατικά και υπέρ των βιομηχανιών). Το 2008 το είδαμε να εφαρμόζεται στη διάσωση των Τραπεζών, όπου χώρες έδωσαν λευκές επιταγές στις Τράπεζες, ποσό που τελικά έφτασε παγκόσμια σε τρισεκατομμύρια δολάρια. Όμως το πραγματικό κόστος κατέληξε στην οικονομική λιτότητα (περικοπές των

κοινωνικών παροχών). Συνεπώς δεν πρόκειται απλά για το τι συμβαίνει αυτή τη στιγμή, αλλά για το πώς θα αποπληρωθούν αυτά τα κόστη όταν έρθει η ώρα του λογαριασμού.

**V:** Υπάρχει κάτι που θα μπορούσαν να κάνουν οι λαοί ώστε να απαλύνουν τη ζημιά του Καταστροφικού Καπιταλισμού που αντιμετωπίζουμε ως αντίδραση στον Κορονοϊό; Βρισκόμαστε σε καλύτερη ή σε χειρότερη θέση από εκείνη μετά τον Τυφώνα Κατρίνα ή την τελευταία παγκόσμια οικονομική κρίση;

**N.K:** Κάθε φορά που δοκιμαζόμαστε από μία κρίση, είτε οπισθοχωρούμε και διαλυόμαστε ή ανασυντασσόμαστε και βρίσκουμε αποθέματα δυνάμεων και συμπόνιας, που δεν γνωρίζαμε πως κατέχουμε. Τούτη η στιγμή είναι μία από αυτές τις δοκιμασίες. **Ο λόγος που έχω κάποιες ελπίδες πως θα καταφέρουμε να επιλέξουμε να αναπτυχθούμε, είναι πως αντίθετα με το 2008, έχουμε μία συγκεκριμένη πολιτική εναλλακτική που προτείνει ένα διαφορετικό είδος αντίδρασης στην κρίση και φτάνει στις θεμελιώδεις αιτίες που μας κάνουν ευάλωτους και τρωτούς, καθώς και ένα ευρύτερο πολιτικό κίνημα που την υποστηρίζει.**

Ακριβώς αυτό είναι το αποτέλεσμα όλης της εργασίας γύρω από το Green New Deal (ΣτΜ. Πράσινη Νέα Συμφωνία), δηλαδή η προετοιμασία ακριβώς για μία ανάλογη κρίση. Δεν είναι αποδεκτό τώρα να χάσουμε το κουράγιο μας. Πρέπει να παλέψουμε σκληρότερα από εδώ και εμπρός για Παγκόσμια Υγειονομική Περίθαλψη, Παγκόσμια Παιδική Προστασία, για αμειβόμενη άδεια ασθενείας – όλα αυτά είναι αλληλένδετα.

**V:** Εάν οι κυβερνήσεις και η παγκόσμια ελίτ πρόκειται να εκμεταλλευτούν την κρίση για τους δικούς τους σκοπούς, τί πρέπει να κάνουν οι λαοί ώστε να αλληλοβοηθηθούν;

**N.K:** Το είδος της οικονομίας που ορίζει πως "θα φροντίσω τον εαυτό μου και τους δικούς μου, μπορούμε να πληρώσουμε την καλύτερη ασφάλεια που υπάρχει και εάν δεν έχεις καλή ασφάλεια μάλλον είναι δικό σου λάθος και δεν είναι δικό μου πρόβλημα…" είναι μία οικονομία που στηρίζεται στην άποψη πως "ο νικητής

τα παίρνει όλα”  και διαστρεβλώνει τους εγκεφάλους μας. **Εκείνο που αποκαλύπτει μία κρίση όπως αυτή που ζούμε, είναι η άμεση εξάρτηση που έχουμε όλοι μεταξύ μας.** Ανακαλύπτουμε σε ρεαλιστικό χρόνο πως είμαστε πολύ περισσότερο διασυνδεδεμένοι ο ένας με τον άλλο, αντίθετα με όσα το βάρβαρο οικονομικό σύστημα επιδιώκει να μας κάνει να πιστεύουμε.

Μπορεί να νομίζουμε πως θα είμαστε ασφαλείς εάν έχουμε καλή ιδιωτική υγειονομική περίθαλψη, αλλά αν το άτομο που ετοιμάζει το φαγητό μας ή που πακετάρει τις συσκευασίες δεν έχει υγειονομική περίθαλψη ικανή και δεν μπορεί να πληρώσει για τις εξετάσεις – για να μην αναφέρουμε την ανάγκη να καθίσει σπίτι του επειδή δεν προβλέπεται αμειβόμενη άδεια ασθενείας – τότε δεν θα είμαστε ποτέ ασφαλείς. Εάν δεν φροντίσουμε ο ένας τον άλλο, κανείς μας δεν θα βρει φροντίδα. Είμαστε όλοι μας αλληλο-συνδεδεμένοι.

Διαφορετικοί τρόποι να οργανώσουμε την κοινωνία προβάλλουν διαφορετικά κομμάτια του εαυτού μας. Αν συμμετέχεις σε ένα σύστημα που γνωρίζεις πως δεν φροντίζει τους ανθρώπους και δεν διαμοιράζει ισότιμα τα αγαθά, τότε, το άπληστο, αρπακτικό κομμάτι του εαυτού σου θα προβληθεί. Οπότε πρέπει να έχεις επίγνωση και να σκεφτείς, αντί να αποθησαυρίσεις, να λεηλατήσεις και να αρπάξεις για να φροντίσεις μόνο εσένα και τους δικούς σου, πως θα αντιστρέψεις τη σχέση ώστε να μοιραστείς με τους γείτονες σου και να φροντίσεις εκείνους που είναι περισσότερο ευάλωτοι.

Πηγή:
https://readersupportednews.org/opinion2/277-75/61852-focus-naomi-klein-coronavirus-is-the-perfect-disaster-for-disaster-capitalism?fbclid=IwAR3c_K84Hk_05_3Wbxc5zYpbVhjqUNXrpE7Omu_NPCkIHaWXGBc-weMbR-4

# Το Παράδοξο του Μπέρνι Σάντερς

**Ή Όταν ο Σοσιαλισμός Γερνάει**

*Το παρακάτω άρθρο πρωτοδημοσιεύτηκε το 1986, στο Socialistic Review, με τίτλο "The Bernie Sanders Paradox. When Socialism Grows Old", την εποχή της οριστικής ρήξης ανάμεσα στον Μπέρναρντ Σάντερς και τον Μάρρεϋ Μπούκτσιν αλλά και γενικότερο την ριζοσπαστική Αριστερά. Το κείμενο αυτό ανήκει στην χορεία εκείνων των άρθρων που προορίζονται για την καθημερινή πολιτική πρακτική και δεν φιλοδοξεί να εμβαθύνει σε θεωρητικά ζητήματα, εξ ου και ο βιτριολικός του τόνος ως προς το πρόσωπο του Σάντερς. Ωστόσο, η κριτική του Μπούκτσιν είναι ιδιαίτερα διεισδυτική, εξετάζοντας την υφή του περίφημου "Σοσιαλισμού" του Σάντερς τόσο στο επίπεδο της πολιτικής πρακτικής όσο και αυτό της θεωρίας. Ο Μπούκτσιν πέραν της οξύτατης κριτικής που ασκεί ως προς το ζήτημα της συμμετοχής των πολιτών στην διακυβέρνηση και τον συγκεντρωτισμό που στην πραγματικότητα εκπροσωπεί ο Σάντερς, αναδεικνύει το αδιέξοδο του οικονομισμού αυτού του μοντέλου αλλά και την πραγματική υφή των πολιτικών επιλογών Σάντερς, που κάθε άλλο παρά ευνοούν τελικά την εργατική τάξη έναντι του Κεφαλαίου. Η αναδημοσίευση έγινε από τον ιστότοπο The Anarchist Library, το εισαγωγικό σημείωμα της οποίας επίσης μεταφράσαμε.*

Μετάφραση της Μαριλένας Ευσταθιάδη

*Σημείωση: Αυτή είναι μια πολεμική που έγραψε ο Μπούκτσιν, όταν μαζί με τον Μπέρνι Σάντερς δραστηριοποιούνταν πολιτικά στο Μπέρλινγκτον του Βερμόντ. Ενώ άλλοι συγγραφείς, όπως ο αείμνηστος Αλεξάντερ Κόκμπερν και άλλοι συνεισφέροντες στο Counterpunch, έχουν εδώ και καιρό καταγράψει την καριέρα του Σάντερς και το πώς ενστερνίστηκε τον ιμπεριαλισμό του Δημοκρατικού Κόμματος, την πτώση των συνδικάτων και την κακομεταχείριση των πληττόμενων κοινοτήτων, η ανάλυση του*

*Μπούκτσιν είναι μοναδική επειδή πιάνει την πολιτική του Σάντερς τόσο από μια σκοπιά τακτικής όσο και από οικονομική άποψη.*

Οι αφίσες που εμφανίστηκαν σε όλο το Μπέρλινγκτον -τη μεγαλύτερη πόλη του Βερμόντ (πληθ.: 37.000) – το χειμώνα του 1980-81 ήταν εντυπωσιακές και προκλητικές. Έδειχναν ένα παλιό χάρτη της πόλης με ένα αυτοκόλλητο που έγραφε: «Πωλείται». Ένα ωμό σύνθημα στο πάνω μέρος της αφίσας, διακήρυττε με τη σειρά του ότι «Το Μπέρλινγκτον δεν πωλείται», και χαμογελώντας φιλικά στη δεξιά γωνία ήταν το νεαρό, αρκετά γνωστό, πρόσωπο του Μπέρναρντ Σάντερς, χωρίς γραβάτα, ξεκούμπωτο γιακά, σχεδόν επιδέξια ντροπαλό και ανεπιτήδευτο. Η αφίσα πρόσταζε τον περαστικό να σώσει το Μπέρλινγκτον, ψηφίζοντας τον "Μπέρνι" Σάντερς για δήμαρχο. Ο Σάντερς, επί χρόνια υποψήφιος Κυβερνήτης του αντικομφορμιστικού Liberty Union Party (LUP) του Βερμόντ, προκαλούσε τώρα τον "Γκόρντι" Πακέτ, ένα σταθερό, αδρανή Δημοκράτη του Δήμου, που πετυχημένα απέκρουε εξίσου αδρανείς Ρεπουμπλικάνους αντιπάλους επί σχεδόν μια δεκαετία.

Το γεγονός ότι ο Σάντερς κέρδισε αυτές τις εκλογές στις 3 Μαρτίου του 1981 μόνο με δέκα ψήφους διαφορά, είναι ένας ένας μύθος του Βερμόντ που έχει διαδοθεί σε όλη τη χώρα τα τελευταία πέντε χρόνια. Αυτό που δίνει στον Σάντερς σχεδόν θρυλικές ιδιότητες δημάρχου και πολιτικού είναι ότι προσδιορίζει τον εαυτό του ως σοσιαλιστή – και σε πολλούς θαυμαστές ακόλουθους, ως μαρξιστή – διανύοντας τώρα μια τρίτη θητεία, αφού κέρδισε με τεράστια διάφορά στις δύο προηγούμενες εκλογές. Φτάνοντας από μια νίκη με δέκα ψήφους διαφορά στο 52% του εκλογικού σώματος, η φήμη του Σάντερς εξαπλώθηκε εκτός του Μπέρλινγκτον μέσα από ένα κύμα δημόσιων διαπληκτισμών που τον κατέτασσαν εναλλάξ ως ήρωα της εργατικής τάξης ή έναν δαιμονικό «Μπολσεβίκο». Οι νίκες του τώρα φτάνουν στη New York Times και τα ταξίδια του έξω από το Μπέρλιγκτον τον φέρνουν σε μακρινά μέρη όπως η Μανάγουα[1], όπου συναντήθηκε με τον Ντανιέλ Ορτέγα[2], και σε εράνους του Monthly Review[3] όπου συναναστρέφεται τη ριζοσπαστική ελίτ της Νέας Υόρκης. Ο

Σάντερς έχει μάλιστα προσκληθεί στο Συνέδριο του Socialist Scholar’s Conference, μια προσφορά που σοφά αρνήθηκε. Ούτε η μελέτη ούτε η θεωρία είναι τα φόρτε του Σάντερς. Αν είναι σοσιαλιστής, είναι του «Ψωμιού και του Βουτύρου» και η προτίμησή του για «ρεαλισμό» σε σχέση με τα ιδανικά, του έχει εξασφαλίσει κακή φήμη ακόμη και ανάμεσα στους στενούς συνεργάτες του στο Δημαρχείο.

Η πολυπλοκότητα  που αχρηστεύει σχεδόν κάθε σοβαρή προσπάθεια να σκιαγραφηθεί με κατανοητό τρόπο η διακυβέρνηση του Σάντερς και η σημασία αυτής για τους ριζοσπάστες προκύπτει από ένα βαθύτατο παράδοξο στον ίδιο το σοσιαλισμό του «ψωμιού και βουτύρου». Υποβαθμίζει το σημαντικότερο ζήτημα για να ασχοληθεί με τον Σάντερς μόνο ως προσωπικότητα ή για να αξιολογήσει τα επιτεύγματά του με πλούσιους επαίνους ή ενοχοποιητικές καταγγελίες. Ένα ανώριμο αφιέρωμα στα κατορθώματα του Σάντερς στο Monthly Review του προηγούμενου έτους ήταν εξίσου αδέξιο με τις βαρύγδουπες επιστολές καταγγελίας που εμφανίζονται στην Burlington Free Press. Ο Σάντερς δεν ταιριάζει ούτε στον χαρακτηρισμό του θεόσταλτου που του αποδίδεται από ριζοσπαστικές μηνιαίες εφημερίδες, ούτε σε αυτόν του δαιμονικού που αποκτά σε συντηρητικές επιστολές προς μετριοπαθείς εφημερίδες.

**Εστιάζοντας υπερβολικά στη γνωστή του παράνοια και τις τάσεις απομόνωσης, συγκαλύπτεται το σημαντικότερο γεγονός: ότι είναι ένας συγκεντρωτικός άνθρωπος, ένας που τον ενδιαφέρει περισσότερο να συγκεντρώσει μεγαλύτερη εξουσία στο γραφείο του δημάρχου παρά να την μοιραστεί με τον κόσμο.** Το να τον διακωμωδεί κανείς για την κοφτή ομιλία του και τους “μάτσο” τρόπους του είναι σα να αδιαφορεί για το γεγονός ότι οι αντιλήψεις του σχετικά με την «ταξική ανάλυση» είναι μυωπικά εστιασμένες στην παραγωγικότητα και θα ντρόπιαζαν έναν Λένιν, πόσο μάλλον έναν Μαρξ. Κοροϊδεύοντας την απαθή συμπεριφορά του και την απροσδόκητη συμβατικότητα των αξιών του, είναι σα να αποκρύπτεται η προσκόλλησή του στις ιδέες του ‘30 για την τεχνολογική πρόοδο, την επιχειρηματική αποδοτικότητα και την

αφελή αφοσίωσή του στα οφέλη της «ανάπτυξης».

> *Η λογική όλων αυτών των ιδεών είναι ότι η δημοκρατική πρακτική θεωρείται δευτερεύουσα για μια γεμάτη κοιλιά· το γήινο προλεταριάτο τείνει να ευλογείται σε σχέση με τους «θηλυπρεπείς» διανοούμενους και τα περιβαλλοντικά, φεμινιστικά και κοινοτικά ζητήματα θεωρούνται ως «μικροαστικές» υπερευαισθησίες σε σύγκριση με τις υλικές ανάγκες «εργαζόμενου κόσμου».*

Το αν οι δύο πλευρές αυτού του "ισολογισμού" πρέπει αντιπαρατεθούν μεταξύ τους είναι ένα πρόβλημα που ούτε ο Σάντερς ούτε πολλοί ριζοσπάστες αυτού του είδους έχουν επιλύσει πλήρως. Η τραγωδία είναι ότι ο Σάντερς δεν έζησε τη ζωή του ανάμεσα στο 1870 και το 1940 και το παράδοξο που εκπροσωπεί είναι το εξής: Πώς ένα σύνολο ιδεών που πριν μισό αιώνα έμοιαζε τόσο επαναστατικό, φαίνεται τόσο συντηρητικό σήμερα; Αυτό, ας σημειωθεί, δεν είναι πρόβλημα μόνο του Σάντερς. Είναι πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα ένα πολύ μεγάλο μέρος της Αριστεράς.

Ο Σάντερς δεν είναι καθόλου το επίκεντρο αυτού του παράδοξου. Το γεγονός είναι ότι τα προβλήματα του Σάντερς, όσο ατομικά και να φαίνονται, αντικατοπτρίζουν πραγματικά προβλήματα που υπάρχουν στο Μπέρλινγκτον. Σε αντίθεση με την ιδέα ότι το Βερμόντ είναι αυτό που κάποτε ήταν η Αμερική, η Πολιτεία – και ειδικά το Μπέρλινγκτον – μοιάζει περισσότερο με αυτό στο οποίο η Αμερική μετατρέπεται παρά με αυτό που η Αμερική ήταν. Οι μεγάλες εταιρείες στην πόλη και τα περίχωρα είναι η IBM (International Business Machines Corporation) και η GE (General Electric) – και το εργοστάσιο της GE στο Μπέρλινγκτον κατασκευάζει το μοναδικό πυροβόλο όπλο στις Ηνωμένες Πολιτείες, ένα φρικτό γεγονός που θα έπρεπε οπωσδήποτε να προβληματίσει οποιοδήποτε σοσιαλιστή δήμαρχο. Το Old North End[4] – τα «Αβράκωτα» (sans-culottes) εκλογικά διαμερίσματα του Σάντερς- αποτελείται σε μεγάλο μέρος από νοικοκύρηδες του Βερμόντ που εργάζονται στους τομείς των υπηρεσιών, των

επισκευών και της συντήρησης, όταν τυχαίνει να έχουν δουλειές. Τα υπόλοιπα τέσσερα εκλογικά κέντρα είναι γεμάτα με νεοφερμένους στην πόλη και ηλικιωμένους που έχουν την τύχη να έχουν δικά τους σπίτια.

Βασικά η μεσαία τάξη στις δουλειές και τις αξίες σχηματίζεται από ένα μείγμα παλιών κατοίκων του Βερμόντ και "νέων επαγγελματιών", ένας όρος που περιλαμβάνει οποιονδήποτε από ασφαλιστές, μεσίτες και εμπόρους, μέχρι γιατρούς, δικηγόρους και καθηγητές. Οι χίπηδες εξακολουθούν να συναναστρέφονται ελεύθερα με τους γιάπηδες. Πράγματι, στο Βερμόντ της ισότητας, υπάρχει σε φυσιολογικό μέτρο ένα "πάρε-δώσε" των πλουσίων, των καλοβαλμένων και των φτωχών. Το πιο σημαντικό: το Μπέρλινγκτον είναι μια πόλη σε ξέφρενη μετάβαση. Από ένα νυσταλέο μικρό μέρος γύρω στα δεκαπέντε χρόνια πριν, με μπέικον και αυγά για δείπνο, καταστήματα εργαλείων, μαγαζιά με ρούχα, μέχρι και ένα οπλοπωλείο στο κέντρο της πόλης, γίνεται ένα κέντρο δραστηριότητας. Η τεχνολογία σε όλες τις μορφές της μετακινείται μέσα στο Βερμόντ μαζί με μπουτίκ, πανδοχεία, ξενοδοχεία, γραφεία, εκπαιδευτικά ιδρύματα – και στο Μπέρλινγκτον, ιδιαίτερα, ένα ακμάζον ακαδημαϊκό ίδρυμα που προσελκύει χιλιάδες σπουδαστές και τους γονείς τους στην εμπορική του αγκαλιά.

Τα προβλήματα "εκσυγχρονισμού" που αντιμετωπίζει η πόλη προκαλούν ανάμεικτες αντιδράσεις – όχι μόνο στους κατοίκους της αλλά και στον Σάντερς. Ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων αισθάνεται καταληστευμένος, συμπεριλαμβανομένων μερικών από τους ληστές, αν θέλετε να τους πιστέψετε. Το Μπέρλινγκτον είναι ζωντανή απόδειξη ότι ο μύθος μπορεί να είναι πραγματικός, ακόμα πιο πραγματικός από την ίδια την πραγματικότητα. Αντίστοιχα, ο μύθος θεωρεί ότι το Μπέρλινγκτον είναι μικρό, φιλόξενο, στοργικό, ασφαλές, ανεξάρτητο, κέντρο αμοιβαιότητας, φιλελεύθερο και αθώα Αμερικανικό, στην άποψή του ότι όλα τα καλά μπορούν να συμβούν αν το επιθυμεί κανείς. Αυτή η λαμπερή αμερικανική αισιοδοξία – κατά την άποψή μου, ένα από τα εθνικά μας ατού – συχνά ζει σε λυπηρή αντίφαση με

το γεγονός ότι αν όλα τα καλά μπορούν να συμβούν, όλα τα κακά όντως συμβαίνουν – όπως το κλείσιμο των συνδικάτων, οι αυξανόμενες αντιθέσεις μεταξύ των πλουσίων και των φτωχών, οι στεγαστικές ελλείψεις, η αύξηση των ενοικίων, ο "εξευγενισμός" (gentrification) των φτωχών γειτονιών, η ρύπανση, τα προβλήματα στάθμευσης, η κυκλοφοριακή συμφόρηση, η αύξηση της εγκληματικότητας, η ανομία και η ανάπτυξη, κι η περαιτέρω ανάπτυξη κι η ακόμα περισσότερη ανάπτυξη – προς τα πάνω, προς τα μέσα και προς τα έξω.

Η ένταση μεταξύ του μύθου και της αλήθειας είναι τόσο δυνατή όσο αυτή που υπάρχει ανάμεσα σε δύο αλήθειες. Στους κατοίκους του Μπέρλινγκτον γενικά δεν αρέσει αυτό που συμβαίνει, αν και υπάρχουν πάρα πολλοί από αυτούς που το εκμεταλλεύονται πλήρως. Ακόμη και τα υποτιθέμενα "οφέλη" της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού είναι γεμάτα με δικές τους εσωτερικές αντιφάσεις. Εάν υπάρχουν περισσότερες θέσεις εργασίας και λιγότερη ανεργία, μειώνεται η αμοιβή και αυξάνεται το κόστος διαβίωσης. Αν υπάρχουν περισσότεροι τουρίστες και φιλικότατοι πολίτες που τους υποδέχονται, υπάρχει λιγότερη επέκταση του εισοδήματος στα κοινωνικά στρώματα και περισσότερες ληστείες. Εάν υπάρχουν περισσότερες οικοδομές και λιγότερες περικοπές εργατικού δυναμικού, λιγοστεύουν τα σπίτια και αυξάνονται οι νεοφερμένοι. Οι κατασκευές γραφείων και η εξευγενισμός πηγαίνουν χέρι-χέρι με την μείωση των μικροεπιχειρήσεων και με αμέτρητους ανθρώπους που χρειάζονται μια φθηνή στέγη.

Πολύ σημαντικό σε όλα αυτά είναι η σύγκρουση αξιών και πολιτισμών που παράγει ο «εκσυγχρονισμός». Βασικά, οι κάτοικοι του Μπέρλινγκτον θέλουν να κρατήσουν το περιβάλλον της πόλης τους οικείο, στοργικό και φιλελεύθερο. Τους αρέσει να πιστεύουν ότι ζουν με έναν παλιότερο τρόπο ζωής, αλλά με τις σύγχρονες ανέσεις και σύμφωνα με έντονα ανεξάρτητες αξίες που έχουν τις ρίζες τους σε ένα πολύχρωμο παρελθόν. Είναι αυτή η υποβόσκουσα ανεξαρτησία των κατοίκων του Βερμόντ γενικά, συμπεριλαμβανομένων και των νεοφερμένων που ενσωματώνονται στο Μπέρλινγκτον, που φέρνει σε σύγκρουση μια επίμονη ελευθεριακή

γιάνκικη παράδοση με μια διαβρωτική, αυταρχική, εταιρική πραγματικότητα τόσο εγγενώς εκρηκτική. **Ειρωνικά, ο Μπέρναρντ Σάντερς οφείλει τη σημερινή πολιτική του καριέρα στην οξύθυμη δημόσια συμπεριφορά που παράγει αυτή η ελευθεριακή παράδοση, όμως ελάχιστα την κατανοεί.** Για το Σάντερς, το Μπέρλινγκτον είναι βασικά το Ντιτρόιτ, όπως ήταν πριν από δύο γενιές και το γεγονός ότι η πόλη δεν ήταν προς πώληση το 1981 έφερε μικτά μηνύματα σε αυτόν και το εκλογικό του σώμα.

> *Για το εκλογικό σώμα, το σύνθημα σήμαινε ότι η πόλη και οι αξίες της ήταν ανεκτίμητες κι επομένως έπρεπε να φυλάσσονται και να διατηρούνται όσο το δυνατόν περισσότερο. Για τον Σάντερς, πέρα από τα όσα διήγγειλε, αυτό σήμαινε ότι η πόλη, αν και δεν ήταν σε δημοπρασία, είχε μια πραγματικά υψηλή τιμή.*

Το κατά πόσο οι ψηφοφόροι που τον ψήφισαν ήταν λιγότερο *ρεαλιστές* απ' ό, τι ο Σάντερς δεν έχει σημασία: το γεγονός είναι ότι και οι δύο πλευρές είδαν την «πώληση» της πόλης από διαφορετικές, αν όχι ριζικά αντιτιθέμενες, σκοπιές. Και οι δύο, στην πραγματικότητα, καθοδηγήθηκαν από ποικίλες *ρεαλιστικές αρχές*. Το εκλογικό σώμα ήθελε να έχει μεγαλύτερο λόγο στο μέλλον της πόλης. Ο Σάντερς ήθελε να τη δώσει με μεγαλύτερη τιμή. Το εκλογικό σώμα ήθελε να διατηρήσει την ανθρώπινη διάσταση της πόλης και την ποιότητα ζωής. Ο Σάντερς ήθελε να αναπτυχθεί σύμφωνα με ένα καλά οργανωμένο σχέδιο και λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση κόστους-οφέλους. Το εκλογικό σώμα, στην πραγματικότητα, είδε το Μπέρλινγκτον σαν ένα σπίτι και θέλησε να διατηρήσει την έμφαση του στις ζωντανές παλιές αξίες. Ο Σάντερς, μαζί με πολλούς από τους αντιπάλους του, το είδαν ως «μπίζνες"»και θέλησαν να είναι επωφελής η «ανάπτυξη» του, υποτίθεται, για τους «εργαζόμενους».

Αυτό δεν αναιρεί ότι το Μπέρλινγκτον έχει μια καλή δόση οικονομικών αρπακτικών και πολιτικών φορέων ή ότι οι φόροι ιδιοκτησίας είναι πολύ σημαντικοί και τα υλικά προβλήματα, από τη στέγη έως το κόστος των τροφίμων είναι πολύ αληθινά. Αλλά

αυτή η πόλη έχει επίσης μια βαθιά αίσθηση δημοτικής υπερηφάνειας και ο άκρως ανεξάρτητος, ακόμη και ιδιόμορφος, πληθυσμός της αποπνέει μια μορφή τοπικού πατριωτισμού που εξασθενεί όσο πλησιάζουμε μεγαλύτερες, λιγότερο ιστορικά συνειδητές και λιγότερο περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένες κοινότητες. Ο Σάντερς δεν θα παραδεχόταν ποτέ στους κατοίκους του Μπέρλινγκτον ότι η ανεξαρτησία των ψηφοφόρων άρχισε να συγκρούεται με την εξασθενημένη εκτίμησή του ως προς τις δημοκρατικές πρακτικές· ότι η τεχνολογική "πρόοδος" και η οικοδομική "ανάπτυξη" μπορεί να προκαλέσει περισσότερη καχυποψία απ' ό,τι ενθουσιασμό· ότι η ποιότητα ζωής είναι εξίσου σημαντικό ζήτημα με τα υλικά οφέλη. Πράγματι, για τον Σάντερς και τη διακυβέρνησή του (αυτά τα δύο δεν ταυτίζονται πάντα), ο σοσιαλισμός του '30 είναι αξιοσημείωτος επειδή γλιτώνει την αγορά από την «αναρχία», όχι αναγκαστικά επειδή αμφισβητεί το σύστημα της αγοράς ως τέτοιο, ή την επίδρασή που έχει αυτό στην πόλη. Στην εκδοχή του σοσιαλισμού όπως τον βλέπει ο Σάντερς, υπάρχει ένας έντονος "επιχειρηματικός" προσανατολισμός προς το Μπέρλινγκτον ως μια καλά διοικούμενη επιχείρηση.

**Εδώ βρίσκεται και η μεγαλύτερη ειρωνεία: πέρα από τα όσα λέει, ο σοσιαλισμός του Μπέρναρντ Σάντερς αποδεικνύεται ότι δεν είναι παρά ένα ήπιο εργαλείο για τον εξορθολογισμό της αγοράς – ένα εργαλείο που ούτε την ελέγχει και ακόμα λιγότερο την απειλεί.** Ο ριζοσπαστισμός τύπου δεκαετίας του '30, σαν το "τέρας" του Φρανκεστάιν, έρχεται να αμφισβητήσει τον δημιουργό του. Από αυτή την άποψη, ο Σάντερς δε γράφει ιστορία. Περισσότερο είναι ένα από τα θύματά της. Ως εκ τούτου, για να κατανοήσουμε την κατεύθυνση που ακολουθεί και τα προβλήματα που εγείρει γενικά για τους ριζοσπάστες, είναι σημαντικό να μην επικεντρωθούμε στη ρητορική του, η οποία καθιστά τη διακυβέρνησή του τόσο ελκυστική για τους σοσιαλιστές μέσα και έξω από το Βερμόντ, αλλά να εξετάσουμε ψυχρά τις αλήθειες της πρακτικής του.

**Το ιστορικό του Σάντερς**

Οι ισχυρισμοί του Σάντερς ότι έχει στήσει μια "ανοιχτή κυβέρνηση" στο Μπέρλινγκτον βασίζεται σε μια πολύ ελαστική εικασία για τη σημασία της "ανοιχτότητας" ως όρου. Το ότι ο Σάντερς υπερηφανεύεται πως "ανταποκρίνεται γρήγορα" σε αιτήματα παραγκωνισμένων ανθρώπων στο Μπέρλινγκτον, οι οποίοι αντιμετωπίζουν εξώσεις, έλλειψη θέρμανσης, άθλιες συνθήκες στέγασης και τα δεινά της φτώχειας δεν αποτελεί ένδειξη "ανοιχτότητας" – δηλαδή, αν υποθέσουμε ότι ο όρος σημαίνει μεγαλύτερη δημοκρατία στο δήμο και συμμετοχή των πολιτών. Αυτό που συχνά περνιέται για «ανοικτή κυβέρνηση» στο σύμπαν του Σάντερς είναι η προθυμία του δημάρχου να ακούσει τις καταγγελίες και τα απελπισμένα μηνύματα των πελατών και των αυλικών του κι όχι η υπευθυνότητα να τους δώσει ένα αξιόλογο μερίδιο στην κυβέρνηση της πόλης. **Αυτό που πουλάει ο Σάντερς με το όνομα της «ανοικτής κυβέρνησης» είναι ο προσωπικός πατερναλισμός και όχι η δημοκρατία.** Μετά από έξι χρόνια πατερναλισμού του Σάντερς, δεν υπάρχει τίποτα που να μοιάζει με το περίπλοκο δίκτυο τοπικών οργανώσεων λαϊκής βάσης του Μπέρκλεϋ που διαιωνίζεται στο Δημαρχείο.

Όταν θίγεται η δημοκρατία του Δήμου, ο Σάντερς είναι εκπληκτικά τσιγκούνης και παίζει τα χαρτιά του πολύ επιφυλακτικά.

> *Ερωτηθείς λίγο μετά τις εκλογές του 1981 σε μια τοπική εκπομπή ("You can quote me"), ο Σάντερς ρωτήθηκε έντονα αν προτιμάει το σύστημα των "δημοτικών συνελεύσεων" (town-meeting system), μια πολύ παραδοσιακή μορφή συνελεύσεων πολιτών που έχει βαθιές ρίζες στις πόλεις του Βερμόντ. Η απάντηση του Σάντερς ήταν εξίσου έντονη με την ερώτηση. Ήταν ένα εμφατικό "Όχι".*

Έχοντας εκφράσει τη δική του κλίση προς το σημερινό σύστημα των δημοτικών συμβουλίων (aldermanic system), ο δήμαρχος θα έμπαινε σε μια μακροχρόνια μάχη με το διοικητικό συμβούλιο των "Ρεπουμπλικρατών"[5] για τους διορισμούς και τα αιτήματα που θα απορρίπτονταν πεισματικά από το ίδιο το σύστημα κυβέρνησης

που είχε την προηγούμενη έγκρισή του.

Οι διαμάχες του Σάντερς με τη διοίκηση των δημοτικών συμβούλων δεν άλλαξαν ιδιαίτερα την ταύτιση της «ανοικτής κυβέρνησης» με τον προσωπικό πατερναλισμό. Ως μια αποδεκτή σταθερά στην δημοτική πολιτική του Μπέρλινγκτον, διοικεί τώρα την πόλη με χαλαρή αυτοπεποίθηση, περιβαλλόμενος από μια μικρή ομάδα βοηθών, οι οποίοι διατυπώνουν τις καλύτερες ιδέες του και περιστασιακά δέχονται απ' αυτόν την πιο οξεία εξύβριση. Το Δημοτικό Συμβούλιο για τις Τέχνες είναι μια υπόθεση προσεκτικά επιλεγμένη, είτε άμεσα από τον δήμαρχο είτε από πλήρως αφοσιωμένους σε αυτόν ακόλουθους· ομοίως, το Γραφείο Νεολαίας του Δημάρχου. Είναι δύσκολο να πούμε πότε ο Σάντερς θα δημιουργήσει ένα νέο «συμβούλιο» – ή, ορθότερα, ένα «γραφείο» – εκτός κι αν σημειώσουμε ότι υπάρχουν κοινότητες ειρηνιστών, οικολόγων ή ομοφυλόφιλων, για να μην μιλήσουμε για τις κοινότητες των ανέργων, των ηλικιωμένων, της πρόνοιας και πολλών παρόμοιων ψηφοφόρων που δεν έχουν "Δημοτικά Συμβούλια" στο Δημαρχείο. Ούτε είναι σαφές σε ποιο βαθμό κάποιο από τα υπάρχοντα συμβούλια αντιπροσωπεύει πραγματικά τοπικές οργανώσεις ή / και τάσεις που υπάρχουν στις υποκουλτούρες και τις περιθωριοποιημένες κοινότητες του Μπέρλινγκτον.

**Ο Σάντερς είναι συγκεντρωτικός και η διοίκησή του, παρά τις δημοκρατικές της τάσεις, τείνει να μοιάζει περισσότερο με μια δημοτική ολιγαρχία παρά με μια δημοτική δημοκρατία.** Οι Συνελεύσεις Σχεδιασμού Γειτονίας (Neighborhood Planning Assemblies) που εισήχθησαν στα έξι διαμερίσματα του Μπέρλινγκτον το φθινόπωρο του 1982 και έχουν πλασαριστεί ευρέως ως απόδειξη της «δημοκρατίας λαϊκής βάσης» δεν ήταν θεσμοί που προήλθαν από το κεφάλι του Σάντερς. Η προέλευσή τους είναι αρκετά σύνθετη και προέρχεται από ένα συνονθύλευμα αντιλήψεων που αιωρούνταν γύρω από το Μπέρλινγκτον στις οργανώσεις γειτονιάς που συγκεντρώθηκαν λίγο μετά την εκλογή του Σάντερς το 1981 για να αναπτύξουν ιδέες για ευρύτερη συμμετοχή των δημοτών στην πόλη και τις υποθέσεις της. Είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι άνθρωποι της διοίκησης έπαιξαν

κάποιο ρόλο στη διαμόρφωση συνελεύσεων, το ίδιο, όμως, έκαναν και άλλοι που έκτοτε έχουν έρθει αντιμέτωποι με το Σάντερς λόγω τοποθετήσεών του που έρχονται σε σύγκρουση με τις υποσχέσεις του προς το εκλογικό σώμα.

Η άποψη του Μπέρναρντ Σάντερς για την κυβέρνηση εμφανίζεται με την πιο έντονα χαραγμένη μορφή της σε μια συνέντευξη που έδωσε ο δήμαρχος σε έναν αρκετά ευνοϊκά διακείμενο δημοσιογράφο στην Burlington Free Press, τον Ιούνιο του 1984. Με τίτλο "*Ο Σάντερς δουλεύει για να διευρύνει τον ρόλο του δημάρχου*", το κείμενο συνόδευε ένα πορτρέτο του δημάρχου σε μία από τις πιο σκεπτικές πόζες του με τη λεζάντα: «*Ξαναγράφουμε το ρόλο που μια δημοτική κυβέρνηση πρέπει να έχει στην πολιτεία του Βερμόντ*». Το άρθρο παρέθεσε άμεσα την εκδοχή του Σάντερς για τη δημοτική κυβέρνηση: «*να διευρυνθεί και να ενισχυθεί ο ρόλος του γραφείου* [του δημάρχου] *στη δημοτική κυβέρνηση*». Αυτή η διαδικασία χαρακτηρίστηκε από μια «*διεύρυνση του προσωπικού του Δημαρχείου*», έναν αυξημένο «*ρόλο στην επιλογή του νέου διοικητή της Πυροσβεστικής*», έναν «*παρόμοιο ρόλο στην Αστυνομία*» και «*σε αναπτυξιακά ζητήματα, όπως το προτεινόμενο ξενοδοχείο στο κέντρο της πόλης*». Ως απάντηση στην κριτική ότι ο Σάντερς συγκεντρώνει την εξουσία και περιορίζει τους ελέγχους και την αμεροληψία στην κυβέρνηση, οι υποστηρικτές του «*υπογραμμίζουν ότι η συμμετοχή των πολιτών, τόσο μέσω των Συνελεύσεων Σχεδιασμού Γειτονίας όσο και μέσω της αύξησης του αριθμού των συμμετεχόντων στις εκλογές, έχει ενισχυθεί σημαντικά*». Το γεγονός ότι οι Συνελεύσεις Σχεδιασμού Γειτονίας έχουν ουσιαστικά αφεθεί να εξασθενίσουν σε μια ατμόσφαιρα αβλαβούς αμέλειας και ότι η συμμετοχή των ψηφοφόρων στις εκλογές δεν μπορεί με τίποτα να συγκριθεί με την άμεση συμμετοχή των πολιτών στα ζητήματα του δήμου, άφησε τον δήμαρχο εντελώς ατάραχο.

Ένας απλός απολογισμός των αποτελεσμάτων που είχε ο αυξημένος ρόλος του Σάντερς στις δημοτικές υποθέσεις αποτελεί ένα καλό τεστ για την πολιτική στρατηγική που απειλεί να θεσμοθετήσει μια "βερμοντιανή" εκδοχή του δημάρχου Κότς της Ν. Υόρκης. Η

καλύτερη περίπτωση για τον δήμαρχο εμφανίζεται στο Monthly Review του Μαΐου του 1984, όπου ένα παιδιάστικο άρθρο της Μπέθ Μπέιτς, «συγγραφέως και αγρότισσας», διακηρύσσει τις αρετές της προσπάθειας του Σάντερς ως «*Σοσιαλισμού σε τοπικό επίπεδο*» – συνοδευόμενο, θα μπορούσα να προσθέσω, από ένα συνετό ερωτηματικό. Όπως ισχυρίζεται και ο ίδιος ο Σάντερς, ο κύριος άξονας του άρθρου είναι ότι η «σοσιαλιστική» διακυβέρνηση είναι «αποτελεσματική». Ο Σάντερς έδειξε ότι «*και οι ριζοσπάστες μπορούν να είναι οικονομικά συντηρητικοί* [fiscal conservatives]*, ακόμη και αν ανησυχούν ότι η κυβέρνηση πρέπει και να κάνει τα μικρά πράγματα που κάνουν τη ζωή πιο άνετη*», όπως οι επισκευές των δρόμων, η εθελοντική βοήθεια για να σκάβονται μονοπάτια για τους ηλικιωμένους μετά από χιονοθύελλες, και να εξοικονομεί χρήματα. Η διοίκηση φέρνει μεγαλύτερα έσοδα στο ταμείο της πόλης, εκσυγχρονίζοντας τη προϋπολογιστική διαδικασία, κυρίως επενδύοντας τα χρήματά της σε ιδρύματα υψηλών αποδόσεων, βάζοντας δημοτικές συμβάσεις σε ανταγωνιστικές δημοπρασίες, ελέγχοντας τις αγορές και βάζοντας τέλη σε διάφορα πράγματα όπως οικοδομικές άδειες, ανασκαφές, ιδιωτικούς συναγερμούς πυροσβεστικής και αστυνομίας κι άλλα παρόμοια.

Το γεγονός πως ο Σάντερς έχει ξεπεράσει τους Ρεπουμπλικάνους δεν πρέπει να το παίρνουμε ελαφριά. Εξετάζοντας στο σύνολο την οικονομική του πολιτική, η διακυβέρνηση του Σάντερς παρουσιάζει ορισμένες συναρπαστικές ομοιότητες με τη διακυβέρνηση του Ρήγκαν. Αυτό που υιοθέτησε ο Σάντερς εκδικητικά είναι το σύστημα “trickle-down economics”[6] – η φιλοσοφία ότι η «ανάπτυξη» για το κέρδος έχει ως επακόλουθο τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη βελτίωση της κοινωνικής ευημερίας. Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι το 1984, η Ετήσια Έκθεση του Κοινοτικού και Οικονομικού Γραφείου Ανάπτυξης του Δημαρχείου (μια δημιουργία του Σάντερς) ξεκινάει με μια χοντροκομμένη ενότητα για την «UDAG Spur Development». Οι UDAGs είναι επιχορηγήσεις αστικής ανάπτυξης που στοχεύουν να «μοχλεύσουν» δεσμεύσεις από τον ιδιωτικό τομέα για αναπτυξιακά σχέδια. Η Υπηρεσία διαδίδει ότι αυτά τα αιτήματα

επιχορήγησης προς την Ουάσινγκτον θα αποφέρουν 25 εκατομμύρια δολάρια από τον «*ιδιωτικό τομέα*» και «*θα δημιουργήσουν περίπου 556 νέες μόνιμες θέσεις πλήρους απασχόλησης και θα αποφέρουν 332.638 επιπλέον δολάρια ετησίως σε επιχορηγήσεις ιδιοκτησίας*». Ανάμεσα στα πολλά επιτεύγματά της, η επιχορήγηση θα βοηθήσει τους ιδιοκτήτες του ξενοδοχείου Ράντισον στο Μπέρλινγκτον (ένα έκτρωμα που κόβει μέρος της υπέροχης θέας στη λίμνη του Μπέρλινγκτον και μια εταιρική παιδική χαρά που δεν ξέρουμε αν υπήρξε ποτέ) να επεκτείνουν την ιδιοκτησίας τους κατά «*57 δωμάτια και 1000 τ.μ. επιπλέον χώρου δεξιώσεων. θα κατασκευαστεί ένα νέο γκαράζ 505 θέσεων με στεγασμένη πρόσβαση στο ξενοδοχείο. Το Ξενοδοχείο Ράντισον θα είναι πλέον σε θέση να φιλοξενεί περιφερειακά συνέδρια και συνέδρια συλλόγων. Το έργο περιλαμβάνει επίσης την επέκταση του εμπορικού χώρου (κατά 3019 τ.μ.) του Burlington Square Mall. Η κατασκευή έχει αρχίσει και το έργο έχει προγραμματιστεί να ολοκληρωθεί στα τέλη του 1985*». Οι άλλες επιχορηγήσεις είναι λιγότερο αμφιλεγόμενες, αλλά ασχολούνται πάντοτε με σχέδια είτε για την κατασκευή είτε για την αποκατάσταση της κατασκευής γραφείων, εμπορικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων και πολυκαταστημάτων – εκτός του σχεδίου του Σάντερς για την παρόχθια ζώνη, για την οποία περισσότερα παρακάτω.

Αναρωτιέται κανείς, ποιόν θέλει να ικανοποιήσει ένα τέτοιου τύπου περιγραφικό υλικό. Υποψήφιους εργαζόμενους που διαθέτουν συνήθως την εργατική τους δύναμη με κατώτατους μισθούς σε μια πόλη που είναι γνωστό ότι είναι κλειστή στα συνδικάτα; Τους κατοίκους του Old North End, που είναι οι αποδέκτες πενιχρών κονδυλίων αποκατάστασης και ενός αποταμιευτικού προγράμματος για την αγορά ακινήτων, μιας καινοτόμου ιδέας που απομένει να φανεί η αξία της; Μερικοί μικροί επιχειρηματίες που πήραν δάνεια για να αναπτύξουν τις επιχειρήσεις τους ή άλλοι που έφτιαξαν τις προσόψεις τους σε αυτό που ο Σάντερς διατυμπανίζει ως μια προσπάθεια να «αναζωογονήσει» το Old North End, μια περιοχή που είναι ακόμα μία από τις πιο θλιβερές και καταθλιπτικές στο Βερμόντ; Οι κακοστεγασμένοι και οι ηλικιωμένοι, για τους οποίους το όργιο κατασκευής γραφείων

κάνει το κόστος κατασκευής των λαϊκών κατοικιών να μοιάζει με χλευασμό των αναγκών τους; Εκτός από τα συγκροτήματα κατοικιών και τα λεγόμενα σπίτια «χαμηλού εισοδήματος» που εμφανίστηκαν σε μέρος της πόλης, η στέγαση για τους άπορους δεν είναι ένα σταθερό θέμα στις ομιλίες του Σάντερς, εκτός εάν ο δήμαρχος βρίσκεται σε προεκλογική εκστρατεία. Μετά από ένα διστακτικό πείραμα για κάποιου είδους «έλεγχο ενοικίων», το οποίο ηττήθηκε στις δημοσκοπήσεις μετά από μια τεράστια προπαγάνδα από τους εύπορους ιδιοκτήτες ακινήτων, η διοίκηση φάνηκε απρόθυμη να θέσει ζητήματα ελέγχου των ενοικίων, πόσο μάλλον να καταβάλει συντονισμένη προσπάθεια για να ενημερώσει τους πολίτες γι' αυτά. Το Μπέρλινγκτον, μάλιστα, βιώνει αυτό που ένας δημοσιογράφος κατήγγειλε εύστοχα ως «*εξευγενισμός με ανθρώπινο πρόσωπο*». Πράγματι, τέτοια κρίσιμα ζητήματα όπως η στέγαση για τους φτωχούς και τους ηλικιωμένους, ο συνδικαλισμός των κατάφωρα κακοπληρωμένων, η περιβαλλοντική υποβάθμιση και η ταχεία φθορά των παλαιών, κοινωνικά χρήσιμων, μικρών επιχειρήσεων που δεν μπορούν πλέον να αντέξουν οικονομικά τα αυξανόμενα ενοίκια στο κέντρο της πόλης – όλα παραμερίστηκαν κατά το περασμένο έτος μπροστά στα μεγάλα κατασκευαστικά σχέδια όπως αυτό για την παρόχθια ζώνη. Περισσότερο από κάθε άλλη πρόταση του Σάντερς, το σχέδιο αυτό προκάλεσε ένα μακρόχρονο σχίσμα μεταξύ του δημάρχου και των γνωστών υποστηρικτών του στο Old North End, την πιο ριζοσπαστική εκλογική περιφέρεια στο Μπέρλινγκτον.

Το παρόχθιο σχέδιο του Σάντερς κουβαλάει ένα πολύ περίπλοκο ιστορικό που θα απαιτούσε ένα άρθρο από μόνο του για να εξηγηθεί. Το ακίνητο 24,5 στρεμμάτων, το οποίο ανήκει εν μέρει στον Κεντρικό Σιδηρόδρομο του Βερμόντ, στην Alden Corporation (μια κοινοπραξία πλούσιων κατοίκων) και στην ίδια την πόλη, έχει θέα σε μια από τις πιο γραφικές λίμνες και ορεινές περιοχές στα βορειοανατολικά. Ο Πακέτ, ο «πρόγονος» του Σάντερς, σχεδίαζε να «αναπτύξει» αυτό το εκπληκτικό τοπίο με συγκροτήματα ουρανοξυστών. Ο Σάντερς είχε κάνει έκκληση για μια «*όχθη για το λαό*», ένα βασικό ζήτημα σε όλες τις εκστρατείες του. Η δημοκρατία εξυπηρετήθηκε φαινομενικά όταν η

κυβέρνηση διοργάνωσε μια ανοιχτή συνάντηση τον Φεβρουάριο του 1983 για να σχηματίσει τις προτεραιότητες που οι πολίτες θεωρούσαν ότι πρέπει να αντανακλώνται σε οποιοδήποτε σχέδιο. Οι προτεραιότητες της συνάντησης, χωρισμένες ανά εκλογικό διαμέρισμα, σε στυλ συνέλευσης γειτονιάς, επικεντρώθηκαν γύρω από πεζοδρόμια, υπαίθριους χώρους, προσβασιμότητα, εστιατόρια και καταστήματα, ακόμη και ένα μουσείο και καταφύγιο άγριων ζώων – και, μαζί παρόμοιες δημόσιες υποδομές, τις κατοικίες «μεικτού εισοδήματος»8. Το κατά πόσο οι προτεραιότητες αυτές θα μπορούσαν να επιτευχθούν χωρίς μια Αστική Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δραστηριότητας (UDAG) είναι εξαιρετικά προβληματικό. Το συναρπαστικό στην απάντηση του Σάντερς, ακόμη και πριν από την απόρριψη της επιδότησης, ήταν το χάος των δομών που περιόριζαν εντελώς την ώθηση των δημοτικών προτεραιοτήτων: μια δεύτερη έκδοση ενός ξενοδοχείου τύπου Radisson, ένα εμπορικό υπόστεγο που κάλυψε το μισό μήκος του πεζόδρομου της πόλης, ένα πάρκινγκ 1200 θέσεων, ένα κτίριο γραφείων, ένα στενό δημόσιο μονοπάτι κατά μήκος της λίμνης – και μια διφορούμενη υπόσχεση για την παροχή τριακοσίων μικτών κατοικιών, πιθανότατα «*διαθέσιμα για χαμηλά και μεσαία εισοδήματα ή / και άτομα με ειδικές ανάγκες*». Ακόμα κι έτσι, αυτή η πρόταση στέγασης μετριάστηκε από περιορισμούς όπως «*στο μέτρο του εφικτού*» και υπό την προϋπόθεση να βρεθούν «*χρηματοδοτήσεις με χαμηλά επιτόκια*» και «*επιδοτήσεις*» που να καλύπτουν τα ενοίκια.

Μετά την απόρριψη της επιδότησης, το σχέδιο επανεμφανίστηκε από το Δημαρχείο με δύο αξιοσημείωτες αλλαγές. Τα σχέδιο μικτών κατοικιών εξαφανίστηκε τελείως, ακόμη και ως υπόσχεση – και αντικαταστάθηκε από ένα σχέδιο για 150 με 300 συγκροτήματα κατοικιών κόστους 175 έως 300.000 δολάρια το καθένα (ένα φυσιολογικό σπίτι στο Μπέρλινγκτον πωλείται στα $ 70-80.000) και ο δημόσιος χώρος, πενιχρός ήδη, περιορίστηκε περαιτέρω. Από οικιστικής απόψεως, η "όχθη για τον λαό" είχε γίνει ακριβώς ένας «*θύλακας για τους πλούσιους*», για να χρησιμοποιήσουμε μια από τις λεκτικές επιθέσεις που είχε απευθύνει ο Σάντερς στο σχέδιο του προκατόχου του, Πακέτ.

Τα προνόμια που παρέχονται από το παρόχθιο σχέδιο για τους εύπορους ανθρώπους είναι μια υπενθύμιση ότι μόνο συμβολική βοήθεια έχει παρασχεθεί στους φτωχούς. Οι μέθοδοι που χρησιμοποίησε ο Σάντερς για να πετύχει τη δημόσια συγκατάθεση για το σχέδιο ήταν ιδιαίτερα προσβλητικές: ο βομβαρδισμός των διαφημίσεων που προωθούσαν την εκδοχή του προγράμματος του δημάρχου και της Alden Corporation, στις οποίες οι "Σαντερίστας" βρήκαν τα ονόματά τους δίπλα σε αυτά των πιο διάσημων αντι-συνδικαλιστών, έρχεται σε έντονη αντίθεση με τις αναλογικά αδύναμες εκστρατείες που ξεκίνησε το Δημαρχείο σχετικά με τον έλεγχο ενοικίων και τη βελτίωση της στέγασης.

Η δημόσια αντίδραση εξελίχθηκε σε κρίση όταν το εκλογικό σώμα, όταν κλήθηκε να ψηφίσει ένα ομολογιακό δάνειο που θα κάλυπτε τη συμβολή της πόλης στο σχέδιο, έδωσε εκπληκτικά αποτελέσματα. Παρά την απόλυτη φρενίτιδα που χαρακτήρισε την εκστρατεία του δημάρχου για να επικρατήσει το «ναι», οι απαντήσεις από το ένα εκλογικό διαμέρισμα στο άλλο αποκάλυψε μια αξιοσημείωτη αλλαγή της κοινωνικής στάσης απέναντι στον Σάντερς. Αν και απαιτείται πλειοψηφία των δύο τρίτων για την έκδοση ομολογιακού δανείου στο Μπέρλινγκτον, τα διαμερίσματα 2 και 3 του Old North End καταψήφισαν κατηγορηματικά το ζήτημα των ομολόγων. **Αυτή ήταν η αντίδραση της «εργατικής τάξης» του Σάντερς, η οποία είχε δώσει στον δήμαρχο τις μεγαλύτερες πλειοψηφίες του στο παρελθόν.** Το διαμέρισμα 4, μια παραδοσιακή περιοχή μεσαίας τάξης, δώρισε στον δήμαρχο μια απλή πλειοψηφία μόλις πέντε ψήφων και το διαμέρισμα 5, το πιο ευνοϊκό εκ των διαμερισμάτων της μεσαίας τάξης, μια απόρριψη δεκαπέντε ψήφων. Οι υψηλότερες αποδόσεις του Σάντερς προήλθαν από το διαμέρισμα 6 – «The Hill», όπως ονομάζεται – το οποίο συγκεντρώνει τα υψηλότερα ποσοστά πλούτου στην πόλη και τις πιο ευρύχωρες και ακριβές βίλες.

Για πρώτη φορά, μια πρόταση του Σάντερς, η οποία έθεσε σαφώς τη δημόσια αξιοπιστία του δημάρχου σε κίνδυνο, κατατροπώθηκε βαθιά – όχι από το πλουσιότερο διαμέρισμα στο Μπέρλινγκτον, το οποίο υποστήριξε το ζήτημα των ομολόγων με τα δύο τρίτα των

ψήφων, αλλά από το Old North End, το οποίο απέρριψε κατηγορηματικά την πρότασή του. Προέκυψε ένα ταξικό θέμα το οποίο φαίνεται να αντικατοπτρίζει μια αηδία προς μια ρητορική που δεν οδηγεί σε ορατά αποτελέσματα.

Το ύστατο αποτέλεσμα της γηράσκουσας μορφής «σοσιαλισμού» του Σάντερς είναι να διευκολύνει την άνεση με την οποία τα επιχειρηματικά συμφέροντα μπορούν να επωφεληθούν από την πόλη. Πέρα από τους κινδύνους ενός ολοένα και πιο συγκεντρωτικού πολιτικού μηχανισμού, τον οποίο πρέπει τελικά να διαδεχθεί μια «ρεπουμπλικρατική» κυβέρνηση, είναι τα εξαιρετικά προνόμια που έχει δώσει ο Σάντερς στις πιο επικίνδυνες επιχειρήσεις στο Μπέρλινγκτον – προνόμια τα οποία έχει δικαιολογήσει ένας «σοσιαλισμός» που έχει δεσμευτεί στην «ανάπτυξη», στο «σχεδιασμό», στην «τάξη» και σε έναν εργατικό «ριζοσπαστισμό» που αποφέρει χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας και μη συνδικαλιστικά ιδρύματα χωρίς να λαμβάνει υπόψη την ποιότητα ζωής και την περιβαλλοντική ευημερία της κοινότητας συνολικά.

Ο Μπέρναρντ Σάντερς θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα παράδειγμα ριζοσπαστικού δημοτισμού, ριζωμένου στην τοπική αμεσοδημοκρατική παράδοση του Βερμόντ, που θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως ζωντανή εκπαιδευτική αρένα για την ανάπτυξη ενεργών πολιτών και μιας λαϊκής πολιτικής κουλτούρας.

> *Είτε έφταιξε μια ρηχή παραγωγιστική αντίληψης περί «σοσιαλισμού» προσανατολισμένη στην «ανάπτυξη» και την «αποδοτικότητα» είτε απλώς ο προσωπικός καριερισμός, ο δήμαρχος του Μπέρλινγκτον καθοδηγείται από μια στρατηγική που θυσιάζει την παιδεία της κινητοποίησης και τις δημοκρατικές αρχές για να έχει πραγματιστικά αποτελέσματα.*

Αυτός ο «διευθυντικός ριζοσπαστισμός» με την τεχνοκρατική του τάση και την επιχειρηματική του ανησυχία για επέκταση είναι μεγαλοαστικός στον πυρήνα του – και μάλιστα θέτει υπό αμφισβήτηση την αυθεντικότητα των παραδοσιακών «σοσιαλιστικών» κανόνων. Μια πρόσφατη επικεφαλίδα της Burlington Free Press

που ανακοίνωσε ότι «*ο Σάντερς κάνει μπίζνες με το Παρόχθιο Σχέδιο*», θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ετυμηγορία από το σύνολο των τοπικών επιχειρήσεων, ότι δεν είναι αυτοί που έχουν συνταχθεί με τον Σάντερς, αλλά ο Σάντερς έχει συνταχθεί με αυτούς. Όταν οι παραγωγικές μορφές του «σοσιαλισμού» αρχίζουν να μοιάζουν με εταιρικές μορφές καπιταλισμού, ίσως είναι καλό να αναρωτιόμαστε πώς προκύπτουν αυτές οι ανατροπές και κατά πόσο είναι τυχαίες. Αυτή η ερώτηση δεν πρέπει να αφορά μόνο τον Σάντερς και τους υποστηρικτές του· είναι ένα ζήτημα πικρής ανησυχίας για την αμερικανική ριζοσπαστική κοινότητα στο σύνολό της.

Πηγή: https://theanarchistlibrary.org/library/bookchin-sanders

Τελευταία ανάκτηση 31/1/2020

Σημειώσεις:

1 Πρωτεύουσα της Νικαράγουα

2 Πρόεδρος της Νικαράγουα την περίοδο 1985-1990 και από το 2007 έως σήμερα

3 Σοσιαλιστικό μηνιαίο περιοδικό της Ν. Υόρκης

4 Γειτονιά στο Μπέρλινγκτον

5 Republicrat – υποτιμητικός όρος, σύνθεση του republican και του democrat

6 Διάχυση του πλούτου από τα πάνω προς τα κάτω